

ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 2008

PL

Europejski Trybunał Obrachunkowy

**ROZNE SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 2008**

***Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej.***

**Numer bezpłatnej infolinii*:
00 800 6 7 8 9 10 11**

* Niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty.

Wiele informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2009

ISBN 978-92-9207-214-8

© Wspólnoty Europejskie, 2009

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

SPIS TREŚCI

4-5	SŁOWO WSTĘPNE PREZESA
6	MISJA, WIZJA I WARTOŚCI
7-12	ROLA I ZADANIA TRYBUNAŁU
13-17	ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA
18-27	PRZEGLĄD SPRAWOZDAŃ Z KONTROLI I OPINII
28-29	DZIAŁANIA PODJĘTE W NASTĘPSTWIE KONTROLI I ODDZIAŁYWANIE PRAC TRYBUNAŁU
30-31	OPINIE TRYBUNAŁU
32-36	PRACE TRYBUNAŁU W 2008 R. I PÓŻNIEJ
37-40	WYCIĄGANIE WNIOSKÓW I PROCES POPRAWY
41-43	WSPÓŁPRACA MIĘDZYKRAJOWA
44-50	KADRY
51-53	INFORMACJE FINANSOWE

SŁOWO WSTĘPNE PREZESA

Będąc niezależną instytucją kontroli Unii Europejskiej (UE), Trybunał Obrachunkowy odgrywa wyjątkową rolę w przyczynianiu się do poprawy zarządzania finansami UE oraz w promowaniu rozliczalności i przejrzystości. Trybunał realizuje te zadania poprzez świadczenie usług kontrolnych oraz dawanie dobrego przykładu.

Rok 2008 był dla Trybunału rokiem wielu ważnych osiągnięć i zmian w zarządzaniu finansami UE, które zostały przedstawione w niniejszym rocznym sprawozdaniu z działalności. Jednym z tych wydarzeń była „Międzynarodowa ocena partnerska Europejskiego Trybunału Obrachunkowego”, w której wydano pozytywną opinię na temat systemu zarządzania kontrolami prowadzonymi przez Trybunał oraz na temat niezależności i obiektywizmu realizowanych przez niego prac.

W swoim sprawozdaniu rocznym za rok 2007, opublikowanym w listopadzie 2008 r., Trybunał po raz pierwszy wydał opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń UE. Jednak podobnie jak w latach ubiegłych Trybunał stwierdził zbyt wysoki poziom błędów w zakresie legalności i prawidłowości w dziedzinach budżetu UE obejmujących większość wydatków.

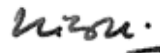
Trybunał odnotował – również w roku 2008 – zmiany dokonujące się w UE i na poziomie krajowym, które mogą w przyszłości doprowadzić do istotnej poprawy zarządzania finansami UE. Dwa przykłady, uwzględnione w niniejszym rocznym sprawozdaniu z działalności, to: trwający przegląd budżetu UE, w którym Trybunał aktywnie uczestniczy, oraz wydanie przez Komisję komunikatu na temat dopuszczalnego ryzyka błędów.

Jeżeli chodzi o współpracę międzynarodową, Trybunał zorganizował posiedzenie Komitetu Kontaktowego prezesów najwyższych organów kontroli (NOK) poświęcone reformie budżetu UE oraz zrewidowanej strategii lizbońskiej, a także był gospodarzem warsztatów na temat roli NOK UE wobec działań podejmowanych w związku z obecnym kryzysem finansowym.

Ponieważ środowisko kontroli szybko ewoluuje, Trybunał ma świadomość, że musi dostosować się do zmieniającej się rzeczywistości, przeprowadzając reformy, które umożliwią mu lepsze wywiązywanie się z zadań określonych w Traktacie i realizację swojej misji. Ważnym osiągnięciem Trybunału w 2008 r. na drodze do realizacji jego misji i wizji było opracowanie strategii kontroli na lata 2009–2012. W strategii Trybunału wyznaczono dwa priorytetowe cele: maksymalne zwiększenie ogólnego oddziaływania kontroli oraz podniesienie wydajności poprzez optymalne wykorzystanie zasobów. Cele te będą punktem odniesienia dla programów pracy Trybunału w nadchodzących latach, a także dla działań mających na celu dalszą poprawę, sprostanie najważniejszym wyzwaniom i wykorzystanie możliwości wprowadzenia ulepszeń wskazanych w ocenie partnerskiej.

Kompetencja i zaangażowanie pracowników Trybunału ma kluczowe znaczenie dla działań prowadzonych przez Trybunał jako niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli, a przyczyniających się do poprawy zarządzania finansami. W imieniu Trybunału i własnym chciałym im wszystkim podziękować za oddaną pracę i profesjonalizm w ubiegłym roku. Pragnę także złożyć specjalne podziękowania naszemu byłemu sekretarzowi generalnemu, panu Michelowi Hervému, który zakończył pracę w naszej instytucji pod koniec 2008 r., za jego poświęcenie i zaangażowanie.

Życzę Państwu przyjemnej lektury rocznego sprawozdania z działalności, które zawiera ogólny opis Trybunału oraz relację z jego działalności w 2008 r.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
Prezes

MISJA, WIZJA I WARTOŚCI

MISJA

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest instytucją UE, ustanowioną na mocy Traktatu w celu sprawowania kontroli nad finansami UE. Jako zewnętrzny kontroler UE, przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE i pełni rolę niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli Unii Europejskiej.

WIZJA

Trybunał Obrachunkowy jest instytucją niezależną i dynamiczną, znaną ze swej uczciwości i bezstronności, szanowaną ze względu na swój profesjonalizm oraz jakość i znaczenie jej działalności, jak również oferującą zainteresowanym podmiotom nieocenione wsparcie na drodze do poprawy zarządzania finansami UE.

WARTOŚCI

Niezależność, uczciwość i bezstronność	Profesjonalizm	Wartość dodana	Doskonałość i wydajność
Niezależność, uczciwość i bezstronność w stosunku do instytucji, jej członków i personelu.	Utrzymywanie wysokich, wzorcowych standardów we wszystkich profesjonalnych aspektach.	Sporządzanie stosownych, aktualnych sprawozdań o wysokiej jakości, opartych na rzetelnych ustaleniach i dowodach, podejmujących istotne dla zainteresowanych podmiotów kwestie i zawierających wyraźne i autorytatywne przesłanie.	Docenianie jednostek, rozwijanie talentów i nagradzanie wyników.
Przedstawianie zainteresowanym podmiotom odpowiednich wyników bez zabiegania o instrukcje lub ulegania naciskom z zewnątrz.	Zaangażowanie w rozwój kontroli sprawowanej przez organy publiczne w UE i na całym świecie.	Przyczynianie się do skutecznej poprawy zarządzania UE oraz zwiększonej rozliczalności w zakresie zarządzania funduszami UE.	Zapewnianie skutecznej komunikacji i umacnianie współpracy zespołowej.
			Zwiększenie wydajności we wszystkich aspektach działalności.

ROLA I ZADANIA TRYBUNAŁU

BUDŻET UE STANOWI PUNKT WYJŚCIA DZIAŁAŃ KONTROLNYCH TRYBUNAŁU

Unia Europejska dysponuje budżetem w wysokości około 120 mld euro, czyli w przybliżeniu 1% dochodu narodowego brutto (DNB) 27 państw członkowskich. Budżet UE w porównaniu z budżetami krajowymi stanowi niewielką ich część. Jednakże dla niektórych państw członkowskich fundusze unijne odgrywają istotną rolę w finansowaniu działań publicznych, a całkowita kwota tych funduszy jest bliska lub równa DNB niektórych krajów. Na dochód Unii Europejskiej składają się głównie wkłady państw członkowskich obliczane na podstawie ich dochodu narodowego brutto (DNB – 65,4%) oraz na podstawie podatku od wartości dodanej pobieranego przez państwa członkowskie (VAT – 16,9%). Cła i opłaty rolne (tzw. tradycyjne zasoby własne – 16,5%) również stanowią istotną część dochodu. Struktura budżetu ewoluowała w czasie, przy czym rolnictwo i polityka spójności stanowiły jego główne składniki (zob. ramka 1).

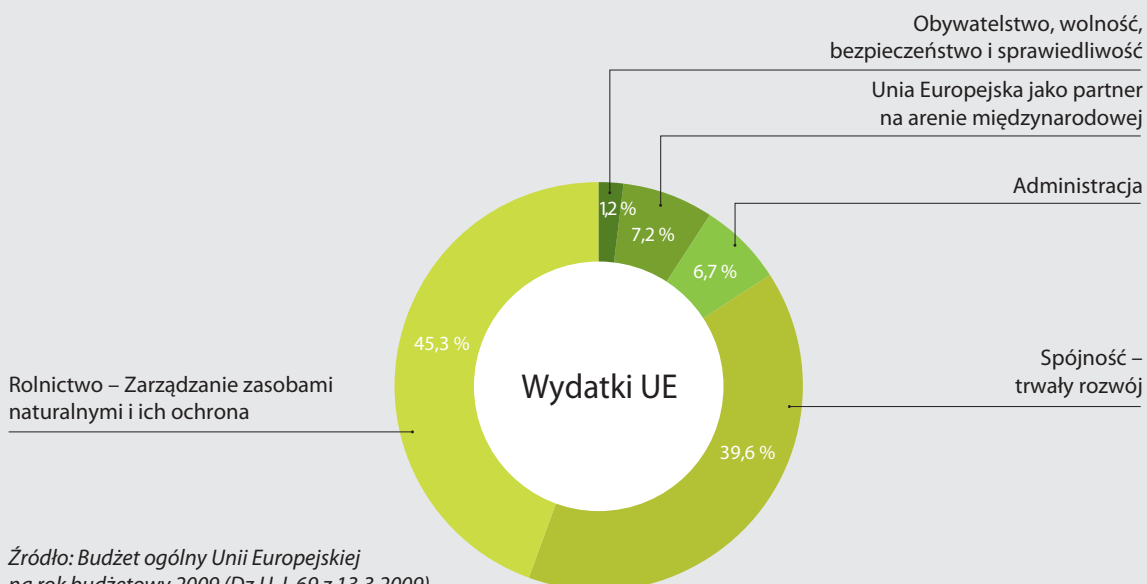
RAMKA 1 – NA CO UE WYDAJE SWOJE PIENIĄDZE?

Na budżet UE składają się wkłady finansowe państw członkowskich (oparte głównie na ich DNB), jak również cła i opłaty rolne. Budżet UE w znacznym stopniu przeznaczany jest na inne cele niż środki z budżetów krajowych, po części z powodu różnic w zakresie obowiązków. Unia nie odpowiada np. za systemy ubezpieczeń społecznych, które zwykle stanowią dużą część krajowych wydatków.

Od lat 60. wydatki rolne, zazwyczaj w formie płatności na rzecz rolników na terenie całej Unii, stanowią największą część budżetu, chociaż obecnie ulegają one stopniowemu zmniejszeniu. W 2009 r. 45,3% budżetu przeznaczone jest na zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochronę, głównie na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich.

Od lat 80. znaczna część wydatków przeznaczana jest na cele związane ze spójnością – tj. rozwój regionalny i społeczny – poprzez współfinansowanie szerokiej gamy projektów, od budowy dróg w Polsce po szkolenia dla bezrobotnych w Hiszpanii. Planuje się, że 39,6% budżetu w 2009 r. zostanie przeznaczone na trwały rozwój, z czego lwią część stanowią wydatki w ramach polityki spójności. Pozycja ta obejmuje także sporą część środków przeznaczonych na badania naukowe.

UE wydaje też znaczne kwoty na pomoc rozwojową i humanitarną, a także na wsparcie dla krajów bliskich Unii lub kandydujących do członkostwa w UE. 6,7% budżetu pochłania administracja instytucji wspólnotowych.

Źródło: Budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2009 (Dz.U. L 69 z 13.3.2009).

Budżet jest przyjmowany corocznie – w kontekście siedmioletnich ram finansowych – przez Radę, czyli przedstawicieli państw członkowskich, a następnie przez wybierany w wyborach bezpośrednich Parlament Europejski. Komisja Europejska przedkłada budżet i odpowiada także za jego wykonanie. Bardzo istotna część budżetu – a mianowicie wydatki rolne oraz wydatki w ramach polityki spójności – realizowana jest we współpracy z państwami członkowskimi. W zależności od programów wydatkowania krajowe organy administracji mogą odpowiadać za ustanawianie strategii wydatkowania, wybór beneficjentów i projektów oraz dokonywanie płatności. Szczególną cechą wydatków wspólnotowych jest wysoki odsetek płatności przyznawanych na podstawie wniosków złożonych przez samych beneficjentów, czy to rolników, czy też kierowników projektów na terenie całej Unii.

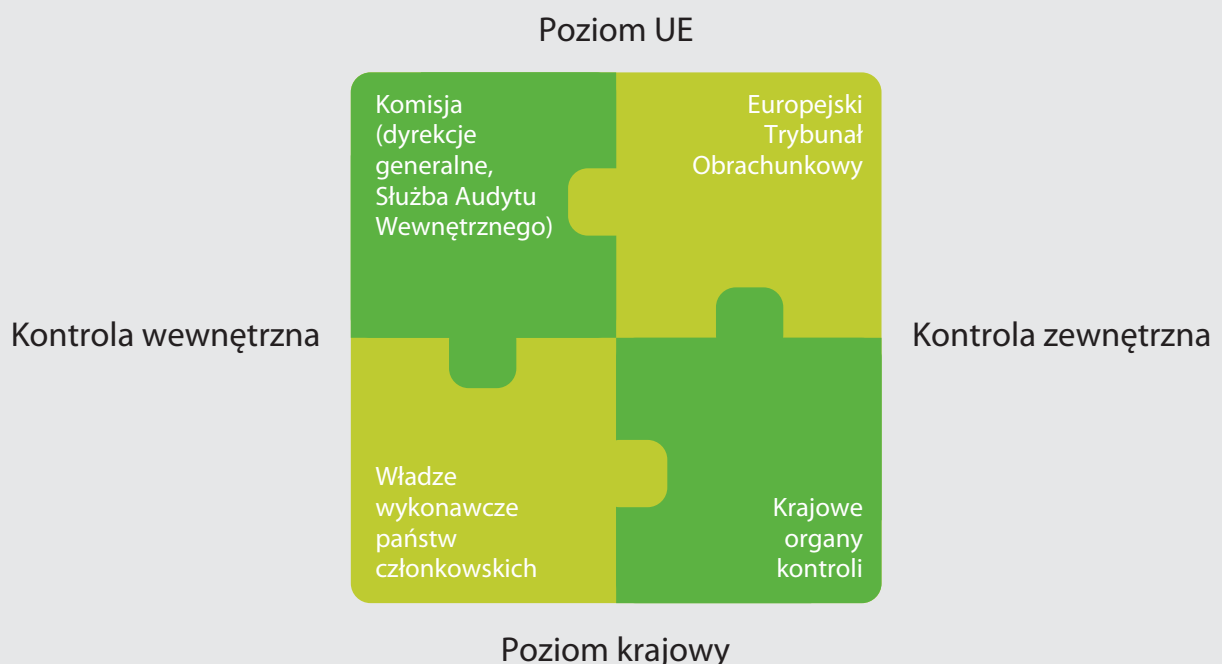
JAKA JEST ROLA TRYBUNAŁU?

W społeczeństwach demokratycznych istnieje potrzeba dostępu do pełnych i poprawnych informacji służących jako podstawa debaty oraz decyzji podejmowanych w celu poprawy zarządzania finansami oraz zapewnienia rozliczalności. UE, podobnie jak jej państwa członkowskie, ma swego zewnętrznego kontrolera pełniącego funkcję niezależnego strażnika finansowych interesów obywateli. Jako zewnętrzny kontroler UE Europejski Trybunał Obrachunkowy sprawdza, czy fundusze UE są poprawnie księgowane i wydatkowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z zachowaniem zasady jak najbardziej gospodarnego wykorzystania środków, niezależnie od tego, gdzie są one wydatkowane.

W celu poprawy zarządzania budżetem UE z wyników prac Trybunału korzystają Komisja, Parlament i Rada, jak również państwa członkowskie. Na pracach Trybunału opiera się w sposób istotny coroczna procedura udzielenia absolutorium, w ramach której Parlament, uzależniając swą decyzję od zaleceń Rady, rozstrzyga, czy Komisja wypełniła swoje obowiązki w zakresie wykonania budżetu za poprzedni rok. Wbrew swojej nazwie Trybunał nie posiada uprawnień sądowych.

W tych dziedzinach budżetu, gdzie zarządzanie jest dzielone, państwa członkowskie współpracują z Komisją przy ustanawianiu systemów nadzoru i kontroli – w ramach kontroli wewnętrznej – w celu zagwarantowania prawidłowego i zgodnego z przepisami wydatkowania funduszy. Kontrola wewnętrzna ma zatem wymiar unijny, jak również krajowy. Oprócz prac prowadzonych przez Trybunał liczne krajowe organy kontroli kontrolują europejskie fundusze, którymi zarządzają i które są wydatkowane przez krajowe organy administracji.

PRZEGLĄD WEWNĘTRZNEJ I ZEWNĘTRZNEJ KONTROLI BUDŻETU UE

CO KONTROLUJE TRYBUNAŁ?

Trybunał przeprowadza trzy różne rodzaje kontroli¹: kontrole finansowe, zgodności i wykonania zadań. Ich głównym celem jest uzyskanie odpowiedzi na trzy następujące pytania:

- Czy sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową, wyniki i przepływy pieniężne za dany rok, zgodnie ze stosownymi założeniami sprawozdawczości finansowej? (kontrola finansowa)
- Czy transakcje, we wszystkich istotnych aspektach, są zgodne z odnoszącymi się do nich ramami prawnymi i regulacyjnymi? (kontrola zgodności)
- Czy zarządzanie finansami jest należyte, tzn. czy wydatkuje się minimum środków (oszczędność), czy wyniki są osiągnięte przy zaangażowaniu możliwie najmniejszych zasobów (wydajność) i czy postawione cele są realizowane (skuteczność)? (kontrola wykonania zadań)

W JAKI SPOSÓB TRYBUNAŁ PRZEDSTAWIA WYNIKI SWOICH PRAC?

Trybunał przedstawia wyniki swoich prac, publikując następujące rodzaje sprawozdań:

Sprawozdania roczne – przedstawiające wyniki kontroli finansowych w formie poświadczeń wiarygodności dotyczących budżetu ogólnego² i Europejskich Funduszy Rozwoju³. Oba te sprawozdania są publikowane łącznie w listopadzie.

Specjalne sprawozdania roczne – przedstawiające wyniki kontroli finansowych agencji i organów wspólnotowych.

Sprawozdania specjalne – przedstawiające wyniki wybranych kontroli wykonania zadań i kontroli zgodności. Sprawozdania specjalne są publikowane w trakcie całego roku.

Ponadto do Trybunału kierowane są wnioski o wydanie **opinii** na temat nowych lub zmienianych aktów prawnych, które mają wpływ finansowy.

¹ W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat metodyki Trybunału należy zapoznać się z podręcznikami dostępnymi na stronie internetowej Trybunału (www.eca.europa.eu).

² Traktat WE nakłada na Trybunał obowiązek wydania poświadczenia, czyli opinii w sprawie wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. W tym kontekście transakcje leżące u podstaw rozliczeń to najczęściej płatności przekazywane z budżetu UE na rzecz beneficjentów końcowych. Coroczne poświadczenie wiarygodności określane jest powszechnie za pomocą francuskiego akronimu DAS (od *Déclaration d'Assurance*). W odróżnieniu od praktyk stosowanych w państwach członkowskich, Trybunał wydaje takie poświadczenie w odniesieniu do całego budżetu UE.

W JAKI SPOSÓB TRYBUNAŁ PRZEPROWADZA KONTROLE?

Kontrole rozliczeń UE prowadzone są przez Trybunał zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości (MSR), stosowanymi w sektorze publicznym i prywatnym. Istniejące międzynarodowe standardy nie obejmują jednakże w tym samym zakresie takiego rodzaju kontroli zgodności, jaką przeprowadza Trybunał. Trybunał aktywnie uczestniczy w procesie opracowywania międzynarodowych standardów przez podmioty zajmujące się wyznaczaniem tych standardów (INTOSAI, IFAC)⁴ przy udziale krajowych organów kontroli.

W celu uzyskania pewności co do tego, czy płatności są zgodne z ramami prawnymi i regulacyjnymi, Trybunał opiera się na wynikach *badania systemów nadzoru i kontroli*, mających zapobiegać występowaniu błędów w zakresie legalności i prawidłowości, wykrywać je i korygować, jak również na wynikach badania *próby samych transakcji* (płatności) (zob. ramka 2). Jeżeli badanie systemów potwierdzi ich wiarygodność, wówczas Trybunał, aby sformułować uzasadniony wniosek w sprawie legalności i prawidłowości transakcji, może objąć kontrolą mniejszą ich liczbę. Na poparcie wniosków Trybunału wykorzystywane są także inne źródła, takie jak np. prace innych kontrolerów.

Podczas kontroli wykonania zadań Trybunał korzysta z różnorodnej metodyki kontroli w celu dokonania oceny systemów zarządzania i monitoringu, a także informacji na temat wyników, na podstawie kryteriów opartych na przepisach prawa oraz zasadach należytego zarządzania finansami.

Podejmując decyzje, jakie kontrole wykonania zadań należy przeprowadzić, Trybunał ustala, które tematy kontroli mogą być wysoce przydatne przy wskazywaniu aspektów wymagających poprawy w zakresie oszczędności, skuteczności i wydajności wydatkowania funduszy UE.

³ Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR) utworzono na podstawie międzynarodowych konwencji i umów zawartych między Wspólnotą i jej państwami członkowskimi, a niektórymi państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (państwami AKP) oraz na podstawie decyzji Rady w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską (KTZ). Większością wydatków zarządza Komisja we współpracy z państwami AKP, częściowo poprzez EuropeAid (zob. grupa polityk „stosunki zewnętrzne, rozwój i rozszerzenie”), a częściowo poprzez przedstawicielstwa w krajach będących odbiorcami pomocy. Odpowiedzialność za zarządzanie instrumentem inwestycyjnym stanowiącym część EFR spoczywa na Europejskim Banku Inwestycyjnym (EBI) i instrument ten nie jest objęty mandatem kontrolnym Trybunału.

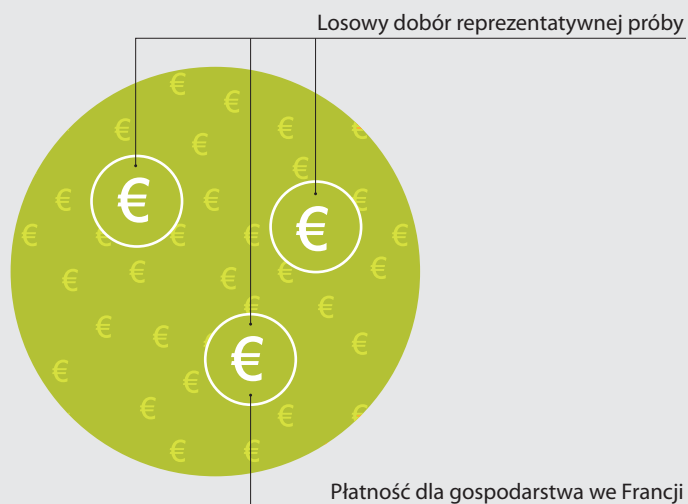
⁴ INTOSAI – Międzynarodowa Organizacja Najwyższych Organów Kontroli; IFAC- Międzynarodowa Federacja Księgowych.

RAMKA 2 – KONTROLE PŁATNOŚCI Z BUDŻETU UE PRZEPROWADZANE PRZEZ TRYBUNAŁ NA MIEJSCU

Trybunał nie dysponuje zasobami umożliwiającymi mu przeprowadzanie szczegółowych kontroli wszystkich transakcji finansowanych z budżetu UE. W ramach kontroli DAS wykorzystuje on zatem techniki statystycznego doboru próby w celu uzyskania wyników reprezentatywnych dla danej populacji jako całości. Polegają one na losowym doborze reprezentatywnej próby transakcji leżących u podstaw rozliczeń ze wszystkich dziedzin unijnego budżetu, np. rolnictwa i poddaniu jej szczegółowemu badaniu. Trybunał śledzi te transakcje aż do poziomu końcowych odbiorców pomocy, np. rolnika we Francji. Trybunał przeprowadza następnie kontrole na miejscu, polegające przykładowo na zmierzeniu wielkości gruntów w celu zweryfikowa-

nia zgodności danych deklarowanych we wniosku z rzeczywistością.

Statystyczny charakter próby dobieranej przez Trybunał oznacza, że wyniki badania można ekstrapolować na całą odnośną populację, tj. konkretny obszar dochodów lub wydatków i, wraz z informacjami uzyskanymi z oceny systemów, wykorzystać je jako podstawę ogólnej opinii kontrolera. W praktyce Trybunał zestawia wyniki przeprowadzonych przez siebie badań prób statystycznych z przyjętym przez siebie dopuszczalnym poziomem – lub progiem istotności – aby podjąć decyzję w sprawie rodzaju opinii, która zostanie wydana.

Ogół płatności na rolnictwo

ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA

STRUKTURA ETO

Trybunał Obrachunkowy działa jako organ kolegialny, w skład którego wchodzi 27 członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego. Wszystkie sprawozdania z kontroli i opinie przyjmowane są przez to gremium. Kolegium podejmuje także decyzje dotyczące organizacji i administracji Trybunału.

Prace Trybunału zorganizowane są wokół pięciu grup, do których przypisani są poszczególni członkowie. Jak wynika ze schematu organizacyjnego (zob. s. 17), istnieją cztery grupy sektorowe, zajmujące się różnymi częściami budżetu (zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona; polityki strukturalne, transport, badania naukowe i energia; działania zewnętrzne; dochody, operacje bankowe, wydatki administracyjne, instytucje i organy Wspólnoty oraz polityki wewnętrzne).

Piąta grupa kontroli – CEAD (koordynacja, komunikacja, ocena, zapewnienie jakości i rozwój) jest odpowiedzialna za kwestie horyzontalne, takie jak koordynacja prac nad poświadczeniem wiarygodności, zapewnienie jakości, opracowywanie metodyki kontroli Trybunału oraz informowanie o działalności Trybunału i wynikach jego pracy.

Członkowie każdej grupy kontroli wyznaczają spośród swego grona przewodniczącego grupy na odnawialny okres dwóch lat.

Komitet Administracyjny, w skład którego wchodzi członkowie reprezentujący grupy kontroli, opracowuje kwestie administracyjne wymagające formalnej decyzji Trybunału.

CZŁONKOWIE

Członków Trybunału, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, mianuje Rada UE w następstwie nominacji przedstawionej przez stosowne państwa członkowskie. Kadencja członków trwa sześć lat i jest odnawialna. Wypełniając swoje obowiązki, zobowiązani są oni zachować pełną niezależność i działać w ogólnym interesie Unii Europejskiej.

Oprócz działań na forum kolegium, takich jak podejmowanie ostatecznych decyzji w sprawie kontroli oraz opinii, jak również szerzej zakrojonych kwestii natury strategicznej i administracyjnej, każdy z członków realizuje powierzone mu zadania indywidualne, głównie dotyczące kontroli. Same prace kontrolne prowadzone są zazwyczaj przez kontrolerów w działach kontroli i koordynowane przez odpowiedzialnego za dane zadanie członka, wspomaganego przez personel zatrudniony w jego gabinecie. Członek następnie przedstawia sprawozdanie z kontroli na szczeblu grupy i Trybunału, a po jego przyjęciu – przed Parlamentem Europejskim, Radą i innymi zainteresowanymi podmiotami.

W dniu 1 stycznia 2008 r. do Trybunału dołączyli trzej nowi członkowie: Michel Cretin (Francja), Harald Noack (Niemcy) oraz Henri Grethen (Luksemburg) w związku z wygaśnięciem mandatów ich poprzedników. Ponadto Rada przedłużyła o kolejne sześć lat mandaty czterech członków. Są to: Hubert Weber (Austria), Maarten B. Engwirda (Niderlandy), David Bostock (Zjednoczone Królestwo) i Ioannis Sarmas (Grecja).

PREZES

Europejskim Trybunałem Obrachunkowym kieruje Prezes, którego członkowie Trybunału wybierają spośród swego grona na trzyletnią, odnawialną kadencję. Prezes spełnia rolę określaną jako *primus inter pares*, czyli pierwszego wśród równych sobie. Przewodniczy on posiedzeniom Trybunału, czuwa nad wprowadzaniem w życie decyzji Trybunału oraz nad właściwym zarządzaniem instytucją i jej działaniami.

Prezes reprezentuje Trybunał w dziedzinie stosunków zewnętrznych, w szczególności przed organem udzielającym absolutorium, pozostałymi instytucjami UE oraz najwyższymi organami kontroli państw członkowskich, jak również państw beneficjentów.

W dniu 16 stycznia 2008 r. Vítor Manuel da Silva Caldeira, członek Trybunału narodowości portugalskiej, został wybrany na dziesiątego Prezesa Trybunału.

SEKRETARZ GENERALNY

Sekretarz generalny, najwyższy rangą urzędnik w instytucji, mianowany jest przez Trybunał na odnawialną, sześcioletnią kadencję. Do jego zadań należy kierowanie personelem i administracją Trybunału, w tym także zarządzanie szkoleniami zawodowymi i służbami tłumaczeniowymi, na które składają się sekcje wszystkich języków urzędowych, z wyjątkiem irlandzkiego (22 języki). Sekretarz generalny jest także odpowiedzialny za sekretariat Trybunału.

Dotychczasowy sekretarz generalny, Michel Hervé, zakończył pracę w Trybunale w dniu 31 października 2008 r. W dniu 9 października 2008 r. na pełniącego obowiązki sekretarza generalnego powołano Johna Speeda.

W dniu 10 marca 2009 r. Trybunał mianował Eduarda Ruiza Garcíę na stanowisko sekretarza generalnego. Stanowisko to objął on w dniu 16 marca 2009 r.

PERSONEL TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Europejski Trybunał Obrachunkowy w budżecie na 2008 r. dysponuje łącznie 858 przyznanymi stanowiskami (stan na dzień 31 grudnia 2008 r.) Zatrudnieni w Trybunale kontrolerzy posiadają odpowiednie wykształcenie oraz bogate doświadczenie zawodowe w sektorze zarówno prywatnym, jak i państwowym, m.in. w dziedzinie księgowości, zarządzania finansami, kontroli zewnętrznej i wewnętrznej, prawa i ekonomii. Podobnie jak pozostałe instytucje UE, Trybunał zatrudnia obywateli ze wszystkich państw członkowskich i podlegają oni przepisom regulaminu pracowniczego UE.

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY, 2009 R.

Prezes

Vítor Manuel
da SILVA CALDEIRA (PT)

Hubert
WEBER (AT)

Maarten B.
ENGWIRDA (NL)

Máire
GEOGHEGAN-QUINN (IE)

David
BOSTOCK (UK)

Morten Louis
LEVYSOHN (DK)

Ioannis
SARMAS (EL)

Július
MOLNÁR (SK)

Vojko Anton
ANTONČIČ (SI)

Geza Zsolt
HALÁSZ (HU)

Jacek
UCZKIEWICZ (PL)

Josef
BONNICI (MT)

Irena
PETRUŠKEVIČIENĖ (LT)

Igors
LUDBORŽS (LV)

Jan
KINŠT (CZ)

Kersti
KALJULOID (ET)

Kikis
KAZAMIAS (CY)

Massimo
VARI (IT)

Juan
RAMALLO MASSANET (ES)

Olavi
ALA-NISSILÄ (FI)

Lars
HEIKENSTEN (SE)

Karel
PINXTEN (BE)

Ovidiu
ISPIR (RO)

Nadejda
SANDOLOVA (BG)

Michel
CRETIN (FR)

Harald
NOACK (DE)

Henri
GRETHEN (LU)

KIEROWNICTWO

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA,
prezes

Nadzorowanie pracy Trybunału

Kontakty z instytucjami
wspólnotowymi

Kontakty z NOK
i międzynarodowymi
organizacjami kontroli

Sprawy prawne

Audyty wewnętrzne

SCHEMAT ORGANIZACYJNY

GRUPA KONTROLI I

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI
NATURALNYMI I ICH OCHRONA

Gejza Zsolt HALÁSZ,
przewodniczący grupy
Hubert WEBER
Július MOLNÁR
Kikis KAZAMIAS
Olavi ALA-NISSILÄ
Michel CRETIN

EFRG – kontrola finansowa

EFROW – kontrola finansowa

Wykonanie zadań – Dział A

Wykonanie zadań – Dział B

Wykonanie zadań – Dział C

Rybołówstwo, środowisko, zdrowie

GRUPA KONTROLI II

POLITYKI STRUKTURALNE, TRANSPORT,
BADANIA NAUKOWE I ENERGIA

David BOSTOCK, przewodniczący grupy
Kersti KALJULAID
Massimo VARI
Ovidiu ISPIR
Harald NOACK
Henri GRETHEN

Polityki strukturalne – kontrola finansowa

Polityki strukturalne – kontrola wykonania
zadań

Transport, badania naukowe i energia –
kontrola finansowa

Transport, badania naukowe i energia –
kontrola wykonania zadań

GRUPA KONTROLI III

DZIAŁANIA ZEWNĘTRZNE

Maarten B. ENGWIRDA,
przewodniczący grupy
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Jacek UCZKIEWICZ
Jan KINŠT
Karel PINXTEN

Współpraca z krajami rozwijającymi się
(budżet ogólny UE)

Polityka przedakcesyjna i polityka
sąsiedztwa

Europejskie Fundusze Rozwoju
(kraje Afryki, Karaibów i Pacyfiku)

GRUPA KONTROLI IV

DOCHODY, OPERACJE BANKOWE, WYDATKI
ADMINISTRACYJNE, INSTYTUCJE I ORGANY
WSPÓLNOTY ORAZ POLITYKI WEWNĘTRZNE

Irena PETRUŠKEVIČIENĖ,
przewodniczący grupy
Morten Louis LEVYSOHN
Ioannis SARMAS
Igors LUDBORŽS
Juan RAMALLO MASSANET
Nadejda SANDOLOVA

Dochody Unii Europejskiej

Wydatki administracyjne instytucji Unii
Europejskiej

Polityki wewnętrzne Unii Europejskiej

Pożyczki i operacje bankowe

Agencje wspólnotowe i inne organy
zdecentralizowane

GRUPA CEAD

KOORDYNACJA, KOMUNIKACJA,
OCENA, ZAPEWNIENIE JAKOŚCI
I ROZWÓJ

Josef BONNICI, członek Trybunału odpo-
wiedzialny za DAS, przewodniczący grupy
Vojko Anton ANTONČIČ, członek Trybunału
odpowiedzialny za metodykę kontroli
i kontrolę jakości
Lars HEIKENSTEN, członek Trybunału
odpowiedzialny za komunikację
Olavi ALA-NISSILÄ (GK I)
Kersti KALJULAID (GK II)
Jacek UCZKIEWICZ (GK III)
Morten Louis LEVYSOHN (GK IV)

Metodyka kontroli i wsparcie

Kontrola jakości

Komunikacja i sprawozdania

Nadzór nad kontrolą oraz wsparcie
kontroli finansowej/kontroli zgodności

Wiarygodność rozliczeń i oświadczenia
kierownictwa

SEKRETARIAT GENERALNY

Eduardo RUIZ GARCÍA
sekretarz generalny

Kadry

Informatyka i telekomunikacja

Finanse i administracja

Tłumaczenia

PRZEGLĄD SPRAWOZDAŃ Z KONTROLI I OPINII⁵

SPRAWOZDANIA ROCZNE ZA ROK BUDŻETOWY 2007

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE WYKONANIA BUDŻETU UE

Roczne sprawozdanie finansowe zasadniczo rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową oraz wyniki UE. Z uwagi na poprawę, która nastąpiła, zastrzeżenia dotyczące wiarygodności rozliczeń za rok 2006 wyrażone w ubiegłorocznym sprawozdaniu Trybunału nie są już zasadne w odniesieniu do roku 2007.

Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń w odniesieniu do legalności i prawidłowości w pewnych obszarach, takich jak wydatki administracyjne Unii. W odniesieniu do większości obszarów wydatkowania Trybunał nie może jednak wydać opinii bez zastrzeżeń. Chociaż większość płatności, które kontroluje Trybunał, jest dokonywanych zgodnie z przepisami, w ocenie Trybunału w dalszym ciągu w płatnościach na rzecz beneficjentów końcowych, takich jak rolnicy i promotorzy projektów realizujący projekty finansowane przez UE, występuje zbyt wysoki poziom błędów. Trybunał szacuje, że poziom błędów w tych grupach polityk waha się od 2% do 5%, z wyjątkiem polityki spójności, gdzie wynosi on co najmniej 11%. W niektórych obszarach wydatkowania, w szczególności tych poprzednio objętych działami „polityki wewnętrzne” i „działania zewnętrzne”, szacowany wskaźnik błędów obniżył się – jednak nie na tyle, by miało to wpłynąć na ogólny obraz sytuacji.

Wydana opinia nie oznacza, że stwierdzone przypadki nieprzestrzegania przepisów związane są z nadużyciami finansowymi ani też że większość transakcji w tych obszarach nie spełnia kryteriów legalności i/lub prawidłowości.

SYTUACJA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

W trzech obszarach: „wydatki administracyjne i inne”, „sprawy gospodarcze i finansowe” oraz „dochody” wyniki badań reprezentatywnych prób transakcji wykazują niski szacowany poziom błędów.

W największym obszarze wydatków Unii – rolnictwie i zasobach naturalnych – nadal utrzymuje się istotny ogólny szacowany poziom błędów. Rozwój obszarów wiejskich, ze swoimi często złożonymi przepisami, ma nieproporcjonalnie duży udział w ogólnym poziomie błędów. W przypadku wydatków z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) Trybunał szacuje, że poziom błędów kształtuje się niewiele poniżej progu istotności wynoszącego 2%.

Podobnie jak w latach poprzednich, polityka spójności, realizowane w ramach której wydatki stanowią ponad jedną trzecią wydatków budżetowych, jest obszarem o najwyższym poziomie błędów. Na podstawie badania próby Trybunał szacuje, że co najmniej 11% łącznej kwoty zwrotów dokonanych na podstawie zestawień poniesionych wydatków nie powinno być wypłacone.

⁵ Rozdział ten ma stanowić raczej wprowadzenie do sprawozdań i opinii Trybunału, niż ich podsumowanie. W celu uzyskania dodatkowych szczegółów należy zapoznać się z pełnymi tekstami przyjętych przez Trybunał Obrachunkowy sprawozdań, które są dostępne na stronie internetowej Trybunału (<http://www.eca.europa.eu>).

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ: POPRAWA NADZORU I KONTROLI

Wysoki poziom błędów w obszarach takich jak „spójność” wynika po części z ryzyka nieodłącznego, związanego z faktem, że o fundusze UE ubiega się wielu beneficjentów na podstawie złożonych zasad i przepisów. Jedną z przyczyn stwierdzonych problemów są także niedociągnięcia w założeniach koncepcyjnych i w działaniu systemów.

Większość programów finansowanych przez UE przewiduje prowadzenie w perspektywie wieloletniej działań naprawczych mających na celu odzyskanie nienależnie wypłaconych kwot. Brak jest jednak informacji na temat wpływu tych działań. W konsekwencji nie można stwierdzić, czy skutecznie obniżają one poziom nielegalnych i/lub nieprawidłowych wydatków.

Od 2000 r. Komisja pracuje nad programem reform mającym na celu poprawę zarządzania budżetem UE; celowi temu służy także opracowany przez nią plan działania z 2006 r. Do końca 2007 r. Komisja wprowadziła dwie trzecie poddziałań przewidzianych w tym planie. Jest jednak zbyt wcześnie na ocenę ich wpływu.

Poprawa mechanizmów kontrolnych na wysokim szczeblu – takich jak nadzór Komisji nad mechanizmami kontrolnymi państw członkowskich – nie może zrekompensować nieodpowiednich mechanizmów kontrolnych na niższych szczeblach, takich jak kontrole na miejscu. Korzyści ze zwiększenia liczby kontroli na miejscu należy jednak zestawić z kosztami, które kontrole te za sobą pociągają. Trybunał zaleca, by władze polityczne Unii zdefiniowały rozsądny poziom ryzyka błędów.

W celu obniżenia poziomu błędów w płatnościach UE Trybunał zaleca uproszczenie zasad i przepisów, usprawnienie systemów kontroli wewnętrznej oraz poprawę monitorowania i sprawozdawczości.

RAMKA 3 – PODSUMOWANIE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI W PODZIALE NA OBSZAR WYDATKÓW

Powyższa tabela zawiera całościową ocenę systemów nadzoru i kontroli, przedstawioną w poszczególnych rozdziałach sprawozdania rocznego za rok 2007 oraz ogólne wyniki przeprowadzonych przez Trybunał badań reprezentatywnych prób transakcji.

Systemy są sklasyfikowane jako „częściowo zadowalające”, w przypadku gdy pewne instrumenty kontroli zostały ocenione jako działające odpowiednio, podczas gdy inne nie. Oznacza to, że, jako całość, mogą one nie gwarantować ograniczenia błędów w transakcjach leżących u podstaw rozliczeń do akceptowalnego poziomu.

Szczegółowe oceny ujęte w sprawozdaniu rocznym za 2007 r.	Ocena systemów	Poziom błąd
Spójność: 42 mld euro		
Rolnictwo i zasoby naturalne: 51 mld euro		
Pomoc zewnętrzna, rozwój i rozszerzenie: 6 mld euro		
Badania naukowe, energia i transport: 4,5 mld euro		
Edukacja i obywatelstwo: 1,5 mld euro		
Wydatki administracyjne i inne: 8 mld euro		
Sprawy gospodarcze i finansowe: 0,5 mld euro		
Dochody		

Ocena systemów nadzoru i kontroli	 Skuteczne	 Częściowo skuteczne	 Nieskuteczne
Zakres poziomu błędu (PB)	 PB < 2% (poniżej progu istotności)	 2% < PB < 5%	 PB > 5%

OPINIA KONTROLERA ZA 2007 R. – EFR

Sprawozdanie finansowe dotyczące Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR) rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową oraz wyniki EFR. Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji EFR jest opatrzona zastrzeżeniem w odniesieniu do płatności.

SPECJALNE SPRAWOZDANIA ROCZNE

W 2008 r. Trybunał przyjął również 28 specjalnych sprawozdań rocznych odnoszących się do europejskich agencji i innych organów zdecentralizowanych.

RAMKA 4 – INTERPRETACJA OPINII KONTROLERA

Kontroler może wydać następujące rodzaje opinii:

- **opinię bez zastrzeżeń**, gdy istnieją dowody, że rozliczenia są wiarygodne lub że transakcje leżące u ich podstaw, tzn. płatności, są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
- **opinię negatywną**, gdy poziom błędu w transakcjach leżących u podstaw rozliczeń jest istotny i powszechny lub gdy rozliczenia nie są wiarygodne;
- kontroler **odstępuje od wyrażenia opinii**, gdy nie może uzyskać wystarczających i odpowiednich dowodów kontroli, na podstawie których mógłby wydać opinię, a możliwe skutki różnic poglądów z kierownictwem lub ograniczeń zakresu są istotne oraz powszechne;
- **opinię z zastrzeżeniem**, gdy nie można wydać opinii bez zastrzeżeń, lecz skutki wszelkich różnic poglądów z kierownictwem lub ograniczeń zakresu nie są na tyle istotne i powszechne, aby konieczne było wyrażenie opinii negatywnej lub odstąpienie od wyrażenia opinii.

SPRAWOZDANIA SPECJALNE OPUBLIKOWANE W 2008 r.

Trybunał opublikował w 2008 r. dwanaście sprawozdań specjalnych. W trosce o poprawę czytelności i przystępności sprawozdań dla ich odbiorców Trybunał postanowił publikować sprawozdania specjalne w nowym formacie i udostępniać je bezpośrednio na swojej stronie internetowej (www.eca.europa.eu), zamieszczając w Dzienniku Urzędowym informację o ich publikacji. Podobnie jak w latach ubiegłych, sprawozdania te dotyczyły kwestii związanych z zarządzaniem finansami w różnych obszarach – od funkcjonowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (sprawozdanie specjalne nr 3/2008) po wsparcie UE dla działań w zakresie składowania zbóż w magazynach państwowych (sprawozdanie specjalne nr 11/2008).

Działalność Trybunału prowadzi do wykrycia różnego rodzaju problemów, niosących za sobą różnorodne konsekwencje; a w rezultacie do formułowania przez niego zaleceń mających przynieść poprawę zarządzania finansami, wydajności i skuteczności.

Dobór kontroli wykonania zadań i ich opracowywanie odbywa się wedle uznania Trybunału, na podstawie takich kryteriów, jak analiza ryzyka, możliwości poprawy i interes społeczny. Ze względu na złożoność i szczegółowość tych kontroli ich realizacja trwa zazwyczaj ponad rok.

Opublikowane w 2008 r. sprawozdania specjalne Trybunału odnosiły się do następujących obszarów polityki:

Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona

- Czy proces, którego wynikiem było ustalenie krajowych kwot mlecznych dla państw, które przystąpiły do UE w 2004 r., zapewnił w odpowiednim czasie operacyjność systemów administracyjnych i kontroli, prowadząc do stworzenia odpowiednich struktur w celu wdrożenia systemu UE (sprawozdanie specjalne nr 4/2008)?
- Czy cele zasady współzależności stosowanej w ramach nowej WPR (wspólnej polityki rolnej), wprowadzającej pewne wymogi w zakresie ochrony środowiska, bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i zdrowotności roślin oraz dobrostanu zwierząt, są zdefiniowane, wymierne, odpowiednie i realistyczne oraz czy doprowadziły do zmiany praktyk rolniczych (sprawozdanie specjalne nr 8/2009)?
- Czy wsparcie UE dla działań w zakresie składowania zbóż w magazynach państwowych, mające na celu stabilizację powiązanych rynków i zapewnienie rolnikom godnego poziomu życia było realizowane z poszanowaniem zasady oszczędności (sprawozdanie specjalne nr 11/2008)?

Polityki strukturalne, transport, badania i energia

- Czy wspólnotowe finansowanie *dużych projektów* realizowanych w ramach Funduszu Spójności było odpowiednio przygotowane przez Komisję oraz czy ocena *ex post* dużych projektów dostarczyła informacji przydatnych przy podejmowaniu kolejnych decyzji (sprawozdanie specjalne nr 1/2008)?
- Czy Fundusz Solidarności Unii Europejskiej zrealizował swój cel – szybkie, sprawne i elastyczne udzielanie pomocy państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi (sprawozdanie specjalne nr 3/2008)?
- Czy Komisja odpowiednio planowała, monitorowała i oceniała program IEE (Program Inteligentna Energia – Europa, mający promować efektywność energetyczną, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz dywersyfikację energii) oraz czy Agencja Wykonawcza, która prowadzi program, wniosła pozytywne zmiany do zarządzania nim (sprawozdanie specjalne nr 7/2008)?
- Czy program ISPA (Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej, jeden z instrumentów pomocy dla kandydujących krajów Europy Środkowo-Wschodniej w przygotowaniu do przystąpienia do UE w latach 2000–2006) był oparty na spójnej strategii i odpowiednio przygotowany? Trybunał ocenił ponadto, czy projekty ISPA były realizowane zgodnie z harmonogramem prac, czy przyczyniły się do przestrzegania przez kraje beneficjentów norm UE w zakresie ochrony środowiska oraz do poprawy połączeń z transeuropejskimi sieciami (transportowymi) (sprawozdanie specjalne nr 12/2008).

Działania zewnętrzne

- Czy Komisja odpowiednio wskazała związane z odbudową potrzeby osób, które ucierpiały z powodu uderzenia fali tsunami i huraganu Mitch, oraz czy pomoc była realizowana we właściwym czasie i w sposób wydajny (sprawozdanie specjalne nr 6/2008)?
- Czy wsparcie udzielane przez UE jej nowym (od czasu rozszerzenia w latach 2004 i 2007) bezpośrednio graniczącym z nią sąsiadom (Białorusi, Mołdawii i Ukrainie) poprawiło ich potencjał w obszarze kontroli granicznej, zarządzania w zakresie migracji/azyłu, walki z przestępczością zorganizowaną oraz sądownictwa i dobrych rządów? Trybunał ocenił też ewentualne przyczyny słabszych niż zakładano wyników oraz oszacował, do jakiego stopnia Komisja wdrożyła procedurę umożliwiającą uwzględnienie zdobytych wcześniej doświadczeń przy udzielaniu dalszej pomocy w tym obszarze (sprawozdanie specjalne nr 9/2008).
- Czy pomoc UE w przyczynianiu się do poprawy usług zdrowotnych w Afryce Subsaharyjskiej (w kontekście zobowiązań Wspólnoty w zakresie ograniczania ubóstwa oraz realizacji milenijnych celów rozwoju (MCR)) była skuteczna? Trybunał ocenił, czy środki finansowe oraz zasoby ludzkie przydzielone na sektor ochrony zdrowia były odpowiednie do podjętych przez WE zobowiązań w ramach prowadzonej przez nią polityki, czy Komisja przyspieszyła realizację tej pomocy oraz czy skutecznie wykorzystywała różne instrumenty służące wspomaganie sektora ochrony zdrowia (sprawozdanie specjalne nr 10/2008).

Dochody, operacje bankowe, wydatki administracyjne, instytucje i organy Wspólnoty oraz polityki wewnętrzne

- Czy zarządzanie wiążącą informacją taryfową, która sprzyja jednolitemu stosowaniu polityki celnej oraz gwarantuje pobieranie ceł we właściwej wysokości, było skuteczne (odpowiednie i realizowane z zastosowaniem przepisów prawnych) (sprawozdanie specjalne nr 2/2008)?
- Czy „agencje regulacyjne” UE potrafiły wdrożyć znaczące reformy administracyjne i finansowe UE mające na celu ukierunkowanie zarządzania na osiągnięcie rezultatów? Trybunał rozważył, czy agencje odpowiednio planowały swoje działania, czy ustanowiły sprawnie działające instrumenty monitorowania tych działań oraz czy prowadziły odpowiednią sprawozdawczość z realizowanych prac i oceny uzyskiwanych rezultatów (sprawozdanie specjalne nr 5/2008).

SPRAWOZDANIA SPECJALNE OPUBLIKOWANE W 2008 R.⁶

- 1/2008 Procedury wstępnej analizy i oceny dużych projektów inwestycyjnych z okresów programowania 1994–1999 i 2000–2006 (Dz.U. C 81 z 1.4.2008)
- 2/2008 Wiążąca informacja taryfowa (WIT) (Dz.U. C 103 z 24.4.2008)
- 3/2008 Fundusz Solidarności Unii Europejskiej: czy jego działania są szybkie, sprawne i elastyczne? (Dz.U. C 153 z 18.6.2008)
- 4/2008 Wdrożenie systemu kwot mlecznych w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r. (Dz.U. C 185 z 22.7.2008)
- 5/2008 Agencje Unii: osiągnięcie rezultatów
- 6/2008 Pomoc udzielona przez Komisję Europejską na rzecz odbudowy koniecznej w następstwie uderzenia fali tsunami i huraganu Mitch
- 7/2008 Inteligentna Energia 2003–2006
- 8/2008 Czy zasada współzależności jest skuteczna?
- 9/2008 Skuteczność wsparcia UE w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości udzielonego Białorusi, Mołdawii i Ukrainie
- 10/2008 Pomoc WE na rzecz rozwoju usług zdrowotnych w Afryce Subsaharyjskiej
- 11/2008 Zarządzanie wsparciem Unii Europejskiej dla działań w zakresie składowania zbóż w magazynach państwowych
- 12/2008 Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej (ISPA) 2000–2006

⁶ Sprawozdania specjalne są dostępne na stronie internetowej Trybunału; można je także zamówić na stronie EU-Bookshop, wypełniając odpowiedni formularz.

OPINIE OPUBLIKOWANE W 2008 R.

Trybunał przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE także poprzez sporządzanie opinii na temat wniosków legislacyjnych lub kwestii związanych z zarządzaniem finansami. Opinie te są wymagane w ramach procesu stanowienia prawa związanego z kwestiami finansowymi⁷ lub też sporządzane na wniosek jednej z instytucji UE⁸. Trybunał Obrachunkowy może również przygotowywać opinie z własnej inicjatywy.

Opinie Trybunału obejmują kwestie odnoszące się do różnych obszarów wydatków UE – np. opinia dotycząca zmiany rozporządzenia finansowego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (opinia nr 1/2008). Mogą one również obejmować zagadnienia dotyczące dochodów UE – jak np. opinia na temat zmiany rozporządzenia wykonującego decyzję w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (opinia nr 2/2008).

Opinie opierają się na wiedzy Trybunału w zakresie zarządzania finansami UE, będącej efektem prowadzonych od lat kontroli – w niektórych przypadkach przywoływane są konkretne kontrole lub opinie. Na przykład w opinii dotyczącej nowego regulaminu finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER (międzynarodowego eksperymentalnego reaktora termojądrowego) Trybunał odwołuje się do swojego sprawozdania rocznego za rok 2006, w którym już wtedy zwracał uwagę na wysokie ryzyko w zakresie legalności i prawidłowości płatności dotacji na badania naukowe.

⁷ Art. 279 traktatu WE.

⁸ Art. 248 ust. 4 traktatu WE.

OPINIE PRZYJĘTE W 2008 R.⁹

- Opinia nr 1/2008** w sprawie projektu decyzji zarządu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Transportu Lotniczego, zmieniającej rozporządzenie finansowe Agencji
- Opinia nr 2/2008** na temat wniosku w sprawie rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1150/2000 wykonujące decyzję 2000/597/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. C 192 z 29.7.2008)
- Opinia nr 3/2008** Trybunału Obrachunkowego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (Euratom, EWWiS, EWG) nr 549/69 określające kategorie urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich, do których mają zastosowanie postanowienia art. 12, art. 13 akapit drugi i art. 14 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot (Dz.U. C 199 z 5.8.2008)
- Opinia nr 4/2008** w sprawie regulaminu finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (Fusion for Energy)
- Opinia nr 5/2008** w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich (Dz.U. C 8 z 13.1.2009)

⁹ Trybunał podejmuje decyzje o publikacji swoich opinii indywidualnie w każdym przypadku, biorąc pod uwagę interes ogólny oraz kwestię poufności. Większość opinii Trybunału została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE, a także jest dostępna na stronie internetowej Trybunału.

DZIAŁANIA PODJĘTE W NASTĘPSTWIE KONTROLI I ODDZIAŁYWANIE PRAC TRYBUNAŁU

Kontrole publiczne są kluczowym elementem gwarantującym rozliczalność i stanowiącym użyteczny wkład w debatę publiczną. Przyczyniają się one także w dużym stopniu do sprawnego funkcjonowania nowoczesnych demokracji. Dzięki działaniom kontrolnym ostateczni zainteresowani, czyli obywatele Europy, informowani są o tym, czy ich pieniądze wydawane są w prawidłowy i użyteczny sposób.

Prowadzone przez Trybunał kontrole dostarczają informacji bezpośrednio osobom podejmującym decyzje w odpowiednich instytucjach. W kontekście europejskim te instytucje to głównie Komisja, Parlament oraz Rada i państwa członkowskie. Mogą one podejmować działania na podstawie tych informacji, powołując się na wnioski kontroli lub też bez powoływania się na nie.

Kontrola Trybunału wywiera wpływ przede wszystkim za pośrednictwem opublikowanych sprawozdań i opinii, jednak oddziałuje ona również podczas procesu kontroli. Taki wpływ ma zwłaszcza szczegółowe przedstawienie ustaleń kontroli, które przesyłane jest przy okazji każdej kontroli do jednostki kontrolowanej w celu potwierdzenia trafności uwag Trybunału. Ostateczny tekst sprawozdania jest również objęty „postępowaniem kontradiktoryjnym”. Odpowiedzi jednostki kontrolowanej – zwykle Komisji – publikowane są razem ze sprawozdaniami. W wielu przypadkach jednostka kontrolowana, odpowiadając, przyjmuje do wiadomości zidentyfikowane przez Trybunał problemy i przedstawia działania, które zamierza podjąć w celu ich rozwiązania.

Po zakończeniu prac kontrolnych i opublikowaniu sprawozdania, jest ono analizowane i wykorzystywane w pracach Parlamentu i Rady przy sprawowaniu nadzoru politycznego nad wykorzystaniem budżetu. Sprawozdania Trybunału stanowią podstawę zaleceń Rady i decyzji Parlamentu w zakresie udzielania absolutorium z wykonania budżetu.

Przykłady oddziaływania prac Trybunału można znaleźć w działaniach podjętych przez Komisję w wyniku rezolucji dotyczącej udzielenia absolutorium z wykonania budżetu na rok 2006 (dotyczy głównie wpływu w 2008 r.):

- **W obszarze wydatków na rolnictwo:** przyjęcie nowych wytycznych dla jednostek certyfikujących, stosowanych począwszy od roku 2007.
- **W obszarze spójności:** uproszczenie zasad i kryteriów kwalifikowalności dla okresu 2007–2013 (wykorzystanie stawek ryczałtowych w odniesieniu do kosztów stałych, ustalenie zasad kwalifikowalności na poziomie krajowym...)
- **W obszarze działań zewnętrznych:** przyjęcie w 2008 r. nowych wspólnych (WE–ONZ) wytycznych w sprawie widoczności finansowania, wraz z opracowaniem wspólnego zakresu uprawnień i obowiązków dotyczących weryfikacji; osiągnięta przez Komisję poprawa funkcjonowania wspólnego systemu informacyjnego w zakresie projektów; przyjęcie standardowych warunków weryfikacji wydatków w przypadku dotacji i umów o świadczenie usług za opłatą zawieranych w dziedzinie działań zewnętrznych na szczeblu organizacji odpowiedzialnych za wdrażanie projektów.
- **W obszarze polityk wewnętrznych:** poprawa informacji udostępnianych beneficjentom w witrynie internetowej CORDIS; przyjęcie strategii kontroli na lata 2007–2013 (Komisja) w celu skorygowania błędów niewykrytych podczas kontroli dokumentacji; uproszczenie zasad kwalifikowalności kosztów (wydatki na personel i koszty pośrednie).

Źródło: Sprawozdanie Komisji dla PE i Rady w sprawie działań podjętych po wydaniu decyzji o udzieleniu absolutorium za 2006 r.

Przykładem może tu być procedura udzielenia absolutorium z wykonania budżetu na rok 2007, w ramach której Parlament wezwał Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działań, które miałyby na celu wyjaśnienie i uproszczenie przepisów, co ma prowadzić do zmniejszenia ryzyka błędów, usprawnienia kontroli i ograniczenia kosztów.

Dotyczy to obszarów zarządzania dzielonego, takich jak wydatki na rolnictwo i cele spójności, jak i obszarów wydatków objętych zarządzaniem bezpośrednim, takich jak badania naukowe lub kultura i edukacja.

Sprawozdania specjalne są także brane pod uwagę podczas procedury udzielania absolutorium. Są one jednak publikowane w ciągu całego roku, dlatego też ich prezentacja i dyskusja nad nimi następuje w Parlamencie i Radzie zazwyczaj na wcześniejszym etapie.

Oddziaływanie sprawozdań z kontroli może stać się większe, jeśli zainteresują się nimi media, wzbudzając szersze zainteresowanie tematem i skłaniając do dyskusji. Zwykle to sprawozdanie roczne Trybunału cieszy się znacznym zainteresowaniem ze strony mediów, ale także kilka sprawozdań specjalnych było pilnie śledzonych przez prasę.

Przykładem może być sprawozdanie dotyczące zasady współzależności (sprawozdanie specjalne nr 8/2008), opublikowane w czasie przyjmowania przeglądu wspólnej polityki rolnej (WPR). Z powodu znaczenia zasady współzależności i jej kluczowej roli w WPR oraz ze względu na czas publikacji sprawozdanie to było szeroko komentowane w różnych środkach przekazu: telewizji, gazetach, prasie specjalistycznej, internecie (prasa, organizacje rolnicze, strony internetowe posłów do PE, blogi internetowe itp.). Było ono też przedmiotem intensywnych dyskusji w Parlamencie Europejskim, który w swoim projekcie sprawozdania na temat udzielenia absolutorium uwzględnił niemal wszystkie zalecenia Trybunału.

Informacje na temat działań podjętych w wyniku przedstawionych wcześniej uwag Trybunału zawarte są w poszczególnych rozdziałach sprawozdania rocznego Trybunału. Najczęściej zgłaszaną przez Trybunał uwagą w jego ostatnim sprawozdaniu rocznym (za rok 2007) jest stwierdzenie, że chociaż podjęto pewne działania naprawcze, to jednak wcześniej wskazane uchybienia pozostają, przynajmniej w części, nierozwiązane.

Trybunał przygotowuje obecnie analizę oddziaływania swoich prac – zarówno kontroli, jak i opinii – w dłuższej perspektywie czasowej. W tym zakresie Trybunał wykorzystuje bazę danych Komisji na temat realizacji jego zaleceń pokontrolnych jako podstawę do oceny oddziaływania jego kontroli. Ocena ta może prowadzić do podjęcia prac kontrolnych składających się z oddzielnych pogłębionych zadań kontrolnych oraz do sformułowania kolejnych ustaleń i zaleceń. Takie ustalenia i zalecenia mogą zostać zawarte albo w sprawozdaniu specjalnym dotyczącym danego obszaru kontroli, albo w sprawozdaniu dotyczącym realizacji zaleceń i ich wpływu na zarządzanie finansami.

OPINIE TRYBUNAŁU

POJĘCIE DOPUSZCZALNEGO RYZYKA BŁĘDÓW

W kontekście rozwoju wspólnotowych ram kontroli wewnętrznej w swojej opinii nr 2/2004 Trybunał stwierdził, że do instytucji politycznych Unii należy ustalenie, jaki poziom ryzyka będą one gotowe dopuścić przy zatwierdzaniu polityk wydatków UE.

Trybunał zaproponował, by Rada i Parlament porozumiały się w sprawie wypośrodkowania kosztów i korzyści płynących z kontroli – innymi słowy, w sprawie dopuszczalnego ryzyka wystąpienia błędów resztkowych w wydatkach. Koszty kontroli powinny pozostawać w odpowiedniej proporcji do płynących z tych kontroli korzyści pieniężnych i politycznych.

Od czasu publikacji tej opinii zarówno Rada, jak i Parlament Europejski w swoich rezolucjach dotyczących udzielenia absolutorium wyraziły wolę podjęcia się tego zadania oraz dążenia do ustalenia jednolitej interpretacji pojęcia dopuszczalnego ryzyka błędów. Pod koniec 2008 r. Komisja wydała komunikat pt. „Dążenie do ustalenia jednolitej interpretacji pojęcia dopuszczalnego ryzyka błędów”. Trybunał z zadowoleniem przyjął wydanie tego komunikatu i wystosował do Komisji odpowiedź, w której zwrócił uwagę na pewne ograniczenia oraz wskazał najważniejsze aspekty, które należy rozważyć przy opracowywaniu tego zagadnienia w przyszłości.

Komisja odnotowała w swoim komunikacie, że wszelkie decyzje dotyczące dopuszczalnego ryzyka błędów powinny być oparte między innymi na możliwości dalszego uproszczenia. Trybunał również podkreśla znaczenie i korzyści płynące z dalszego uproszczenia i jego potencjalnego wpływu na ograniczenie występowania błędów/nieprawidłowości.

Pojęcie „dopuszczalnego ryzyka błędów” należy jasno odróżnić od „progu istotności”, zdefiniowanego i stosowanego przez Trybunał, ustalanie którego musi pozostać w gestii kontrolera zewnętrznego¹⁰.

W opinii Trybunału analiza kosztów i korzyści programów wydatkowania mogłaby stanowić przyczynek nie tylko do dyskusji o „dopuszczalnym ryzyku”, ale także do przeglądu systemu regulacyjnego i struktury zarządczej tych programów. W tym kontekście można by zapytać nie o to, czy istnieje „dopuszczalne ryzyko błędów”, ale czy ryzyko błędów jest tak wysokie, że należałoby zaprzestać realizacji danego systemu lub programu bądź dokonać w nim zasadniczych zmian. Pojęciu „dopuszczalnego ryzyka” należy także poświęcić uwagę przy opracowywaniu systemów lub programów wydatkowania (i programów generujących dochody).

Korzystne byłoby, aby programy wydatkowania, w czasie ich przyjmowania, zawierały także wystarczające informacje na temat związanego z nimi ryzyka oraz kosztów planowanych kontroli, które mają na celu ograniczenie tego ryzyka do dopuszczalnego poziomu. Dzięki temu decyzje byłyby podejmowane w bardziej świadomy sposób, z uwzględnieniem rozpoznanego ryzyka i kosztów. Okazję do przemyśleń na ten temat może stanowić przegląd budżetu, co zasugerował Trybunał w swojej odpowiedzi na komunikat Komisji „Reformowanie budżetu – zmienianie Europy”¹¹.

¹⁰ Pojęcie „istotności” jest następująco zdefiniowane w Międzynarodowym Standardzie Rewizji Finansowej MSRF 320: „Dane informacje są istotne, jeżeli ich pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie sprawozdania finansowego. Istotność informacji zależy od kwoty pozycji lub błędu – ocenianego w danych okolicznościach – w wypadku pominięcia czy zniekształcenia tej pozycji. Istotność stanowi zatem próg czy granicę, a nie zasadniczą cechę, jaką muszą posiadać dane informacje, aby były użyteczne”.

¹¹ Zob.: „Odpowiedź Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na komunikat Komisji pt. »Zmienianie budżetu, reformowanie Europy«, kwiecień 2008 r.

PRACE TRYBUNAŁU W 2008 R. I PÓŹNIEJ

Trybunał co roku przedstawia planowane przez siebie prace kontrolne w programie prac, który jest przedkładany Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego i udostępniany publicznie na stronie internetowej Trybunału. Za pośrednictwem programu prac zainteresowane podmioty są informowane o nowych i trwających kontrolach, a także o przygotowywanych sprawozdaniach. Trybunał monitoruje realizację programu prac, aby mieć podstawę do wprowadzania ulepszeń w kolejnych latach.

W 2008 r. liczba sprawozdań specjalnych i opinii była podobna do lat poprzednich. Sprawozdania roczne dotyczące budżetu ogólnego oraz Europejskich Funduszy Rozwoju zostały opublikowane zgodnie z planem.

Końcowe wyniki prac	2004	2005	2006	2007	2008
Sprawozdania specjalne	10	6	11	9	12
Sprawozdania roczne (w tym EFR)	1	1	1	1	1
Specjalne sprawozdania roczne	23	20	23	29	28
Opinie	2	11	8	9	5

STRATEGIA KONTROLI

Strategia kontroli opiera się na strategicznych celach Trybunału.

CELE STRATEGICZNE			
Profesjonalizm	Wyniki prac	Zainteresowane podmioty	Wyciąganie wniosków i rozwój
Solidna metodyka, odpowiednia strategia kontroli, opracowywanie praktyk w zakresie kontroli publicznej, wspólne standardy kontroli oraz kryteria kontroli funduszy UE, współpraca z NOK w UE, skuteczne „wspólnotowe ramy kontroli”	Wybór odpowiednich tematów kontroli, aktualność, klarowność i czytelność sprawozdań, jakość kontroli wykonania zadań, coraz większe oddziaływanie sprawozdań	Zwiększenie kontaktów z jednostkami kontrolowanymi w celu pogłębienia zrozumienia procesu kontroli, a także uzyskania szerszej akceptacji wyników kontroli Rozwój kontaktów z Parlamentem Europejskim i Radą jako władzą budżetową oraz organami udzielającymi absolutorium Skuteczna komunikacja z obywatelami UE	Wyciąganie wniosków na podstawie oceny partnerskiej w celu wzmocnienia i rozwoju organizacji, metod, procesów i wyników, a także w celu zwiększenia wydajności Wdrażanie skutecznej i dynamicznej polityki kadrowej Szkolenie zawodowe na wysokim poziomie Unowocześnianie infrastruktury Wdrażanie technologii IT

CELE STRATEGII KONTROLI NA LATA 2009–2012

Maksymalne zwiększenie ogólnego **oddziaływania** kontroli
Podniesienie wydajności poprzez optymalne wykorzystanie zasobów

Trybunał przeprowadza kontrole i sporządza sprawozdania, które mają przyczynić się do poprawy zarządzania finansami UE i ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej w imieniu jej obywateli. Najważniejsze kwestie, które brano pod uwagę podczas tworzenia strategii działalności Trybunału, są następujące:

Aby realizować swoją misję i wizję, w 2008 r. Trybunał opracował strategię kontroli na lata 2009–2012. Jej streszczenie jest dostępne na stronie internetowej Trybunału.

Strategia Trybunału opiera się na dwóch priorytetowych celach: maksymalnym zwiększeniu ogólnego oddziaływania kontroli oraz podniesieniu wydajności poprzez optymalne wykorzystanie zasobów. Cele te będą punktem odniesienia dla programów pracy Trybunału w nadchodzących latach i działań zmierzających do dalszej poprawy.

Trybunał zamierza **maksymalnie zwiększyć ogólne oddziaływanie** kontroli w nadchodzących latach poprzez:

- dobór i opracowanie kontroli, których tematy dotyczą kwestii związanych z obszarami ryzyka oraz stanowią przedmiot największego zainteresowania zaangażowanych stron;
- dalsze formułowanie dobrze ugruntowanych wniosków z kontroli i użytecznych zaleceń oraz monitorowanie ich realizacji;
- rozszerzenie zakresu przeprowadzanych kontroli i zaoferowanie nowych produktów kontrolnych jako uzupełnienie obecnie opracowywanych sprawozdań rocznych i specjalnych;
- zwiększanie liczby sprawozdań specjalnych, poprawę ich aktualności i przystępności dla odbiorcy;
- zacieśnianie kontaktów z głównymi zainteresowanymi podmiotami, w tym z komisjami Parlamentu Europejskiego, mediami i ogółem obywateli.

Trybunał zamierza **podnieść wydajność** w nadchodzących latach dzięki optymalnemu wykorzystaniu zasobów, co osiągnie poprzez:

- poprawę zarządzania;
- realizację skutecznej i dynamicznej polityki zarządzania zasobami ludzkimi;
- racjonalizację działań kontrolnych;
- poprawę narzędzi informatycznych;
- rozwój kwalifikacji zawodowych;
- zacieśnianie kontaktów z kontrolowanymi jednostkami.

PRACE KONTROLNE PLANOWANE W 2009 R.¹²

Podobnie jak w poprzednich latach, program prac na rok 2009 zawiera sprawozdania roczne przedstawiające wyniki kontroli finansowych, które Trybunał jest zobowiązany przeprowadzać na podstawie Traktatu i innych aktów prawnych UE, a także sprawozdania specjalne przedstawiające wyniki kontroli wykonania zadań, obejmujących kwestie związane z zarządzaniem finansami UE.

Na 2009 r. Trybunał określił szereg tematów kontroli związanych ze zmianami zachodzącymi w zakresie polityk oraz tematów poświęconych kwestiom związanym z zarządzaniem.

W odniesieniu do zmian zachodzących w zakresie polityk UE, wskazano następujące tematy:

- wzrost i zatrudnienie;
- zmiany klimatyczne i zrównoważony rozwój;
- Europa jako partner na arenie światowej; oraz
- lepsze uregulowania prawne.

Dodatkowo w odniesieniu do zarządzania funduszami UE Trybunał podkreślił, że na specjalną uwagę zasługują następujące zagadnienia:

- zamknięcie programów wydatkowania na lata 2000–2006, w szczególności programów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych;
- rozliczalność i reforma UE;
- postępy w realizacji planu działania Komisji na rzecz zintegrowanych ram kontroli wewnętrznej, włącznie z pojęciem dopuszczalnego ryzyka; oraz
- działania administracyjne i kontrolne na szczeblu państw członkowskich.

Począwszy od 2009 r., Trybunał będzie dążył do ujmowania tych tematów w swoich sprawozdaniach rocznych, sprawozdaniach specjalnych oraz nowych produktach kontrolnych (jak opisano poniżej).

Trybunał zamierza opublikować szereg sprawozdań specjalnych i związanych z nimi nowych produktów na podstawie wybranych zadań kontrolnych.

Zaplanowanie, zrealizowanie i sporządzenie sprawozdania z tych wybranych zadań kontrolnych pochłania zazwyczaj ponad rok. Z tego względu większość sprawozdań opublikowanych w danym roku odnosi się do zadań kontrolnych rozpoczętych w latach poprzednich.

Ramka 5 przedstawia wybrane zadania kontrolne, które zostały zakończone lub są bliskie ukończenia. Ich wyniki zostaną opublikowane w formie **sprawozdań specjalnych** prawdopodobnie w 2009 r. lub na początku 2010 r.

¹² W celu uzyskania pełniejszego i bardziej szczegółowego planu przyszłych prac Trybunału należy zapoznać się z programem prac Trybunału na 2009 r., dostępnym na jego stronie internetowej (www.eca.europa.eu).

RAMKA 5

Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona

- Pomoc żywnościowa Unii Europejskiej dla osób najbardziej potrzebujących: ocena celów oraz zastosowanych środków i metod
- Działania promocyjne dotyczące produktów rolnych
- Projekty w ramach instrumentu LIFE-przyroda
- Instrumenty zarządzania rynkiem mleka i przetworów mlecznych

Polityki strukturalne, transport, badania i energia

- Program zdrowia publicznego Unii Europejskiej na lata 2003–2007
- Skuteczność wydatków w ramach działań strukturalnych na oczyszczanie ścieków w okresach programowania 1994–1999 i 2000–2006
- Zarządzanie fazą rozwojową i zatwierdzania programu Galileo
- Sieci doskonałości oraz projekty zintegrowane w ramach wspólnotowej polityki w zakresie badań naukowych: Czy osiągnięte zostały założone cele?
- Szkolenie zawodowe dla kobiet współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Działania zewnętrzne

- Projekty CARDS w obszarze sprawiedliwości i spraw wewnętrznych dla Bałkanów Zachodnich
- Udział podmiotów niepaństwowych we współpracy WE na rzecz rozwoju
- Zarządzanie Komisji Europejskiej pomocą przedakcesyjną dla Turcji
- Pomoc Komisji realizowana poprzez organizacje ONZ
- Wsparcie integracji regionalnej i handlu w Afryce Wschodniej i Zachodniej

Dochody, operacje bankowe, wydatki administracyjne, instytucje i organy Wspólnoty oraz polityki wewnętrzne

- Operacje bankowe w regionie śródziemnomorskim w ramach programu MEDA oraz poprzednich protokołów
- Zarządzanie środkami pieniężnymi przez Komisję
- Działania prowadzone przez Europejski Urząd Doboru Kadr w zakresie doboru pracowników
- Agencje wykonawcze
- Sprawozdanie roczne dotyczące kontroli skuteczności zarządzania Europejskim Bankiem Centralnym
- Wspieranie mobilności w ramach programu Leonardo da Vinci
- Uprozczone procedury dopuszczania do swobodnego obrotu

Ponadto, jak przewiduje strategia kontroli, Trybunał wprowadzi **nowe produkty** kontrolne na podstawie zestawu wybranych zadań kontrolnych.

- Po pierwsze ukaże się specjalne sprawozdanie na temat **realizacji zaleceń pokontrolnych** Trybunału, które zgromadzi w jednym miejscu informacje o realizacji zaleceń, które wcześniej zamieszczano w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu i sprawozdaniach specjalnych.

Monitorowanie realizacji zaleceń jest dla Trybunału kluczowym sposobem aktywnego przyczyniania się do poprawy zarządzania finansami. W sprawozdaniu zostanie przeanalizowane, w jakim stopniu wzięto pod uwagę zalecenia Trybunału. Zostanie w nim także przedstawiona ocena skuteczności podjętych działań. Przewiduje się, że sprawozdanie zostanie opublikowane w okresie publikacji sprawozdania rocznego.

- Po drugie Trybunał zamierza przedstawić sprawozdanie wskazujące **obszary wysokiego ryzyka** w odniesieniu do finansowego zarządzania funduszami UE. Sprawozdanie jest przygotowywane dla (i z myślą o pomocy) Komisji w nowym składzie, która podejmie prace pod koniec tego roku.

WYCIĄGANIE WNIOSKÓW I PROCES POPRAWY

PLAN DZIAŁANIA I OCENA PARTNERSKA

W 2006 r. Trybunał przeprowadził samoocenę, w wyniku której zostały określone silne i słabe strony jego działalności. Owocem tej samooceny był plan działań naprawczych. Plan ten zawierał szereg działań, które doprowadziły do:

- przyjęcia wizji, misji, celów strategicznych Trybunału i określenia planowania;
- opracowania wewnętrznych wskaźników wykonania, które są stopniowo wprowadzane (zob. poniższa sekcja);
- przyjęcia strategii komunikacji wewnętrznej, która jest obecnie wdrażana i która doprowadziła do poprawy przepływu informacji wewnątrz instytucji;
- podjęcia różnych działań zmierzających do podniesienia jakości sprawozdań Trybunału, takich jak nowa szata graficzna poprawiająca czytelność sprawozdań oraz zewnętrzne przeglądy;
- przyjęcia strategii poprawy relacji instytucji z zainteresowanymi stronami, prasą i ogółem obywateli, która to strategia jest stopniowo realizowana.

W ramach prowadzonych starań zmierzających do poprawy, w 2009 r. Trybunał będzie starał się uwzględnić uwagi i zalecenia sformułowane w „International peer review report on the European Court of Auditors” (sprawozdaniu z międzynarodowej oceny partnerskiej Europejskiego Trybunału Obrachunkowego), które zostało opublikowane w grudniu 2008 r. i stanowi ważny krok na drodze reformy Trybunału.

Ocenę partnerską przeprowadzili przedstawiciele najwyższych organów kontroli Kanady, Norwegii, Austrii i Portugalii. Prace – w tym nawiązanie kontaktu z Komisją Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego – zostały przeprowadzone w 2008 r., a sprawozdanie końcowe z oceny przedstawiono pod koniec roku. Celem oceny partnerskiej było dokonanie oceny struktury i funkcjonowania systemu zarządzania kontrolami w Trybunale. W ramach oceny zbadano:

- proces planowania i badań zarówno w odniesieniu do kontroli finansowej, jak i kontroli wykonania zadań;
- sprawozdawczość z kontroli; oraz
- funkcjonowanie jednostek, które wspierają Trybunał w osiągnięciu jego celów.

Zespół dokonujący oceny partnerskiej ustalił, że: „ramy kontroli ustalone przez Trybunał są zgodne z międzynarodowymi standardami kontroli oraz dobrymi praktykami najwyższych organów kontroli”. Oceniający zauważają także, co następuje:

- Trybunał prowadzi prace w sposób niezależny i bezstronny;
- sprawozdania z kontroli zbadane w ramach oceny były oparte na wystarczających i odpowiednich dowodach kontroli, zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli; oraz
- zainteresowane strony, z którymi przeprowadzono rozmowy, uznają sprawozdania Trybunału za wysoce wiarygodne i zasadniczo uważają, że są one rzetelne, rzeczowe i obiektywne.

Trybunał przyjmuje z zadowoleniem konstruktywne uwagi i zalecenia partnerów wskazujące możliwości i wyzwania, które mogą mu pomóc w dalszym umacnianiu się w roli najwyższego organu kontroli. Wśród nich wskazano potrzebę:

- rozwoju podejścia, które podkreśla rolę Trybunału jako instytucji jednolitej kontroli;
- wzmocnienia działań prowadzonych w ramach zapewnienia jakości i kontroli jakości, zapewnienia spójności interpretacji oraz stosowania polityk i praktyk kontrolnych Trybunału; oraz
- dalszego rozwoju strategii kontroli opartych na analizie ryzyka, pozwalających na optymalne wykorzystanie zasobów, tak aby spełniać różne potrzeby zainteresowanych stron.

Jak zauważono w sprawozdaniu z oceny partnerskiej, większość sformułowanych zaleceń była już uwzględniona w ramach planu działania sporządzonego przed rozpoczęciem oceny. Trybunał zamierza włączyć pozostałe zalecenia do swojej strategii kontroli na lata 2009–2012, po przeprowadzeniu konsultacji z pracownikami oraz zainteresowanymi stronami, i będzie dążył do realizacji tych zaleceń w okresie objętym strategią.

KLUCZOWE WSKAŹNIKI WYKONANIA

W 2008 r. Trybunał podjął decyzję o stworzeniu systemu kluczowych wskaźników wykonania (KWW) dla swoich działań kontrolnych i pozakontrolnych, które mają służyć do pomiaru stopnia osiągnięcia strategicznych celów Trybunału i celów określonych w rocznym programie prac. KWW mają wzmacniać wewnętrzną i zewnętrzną rozliczalność oraz podnosić wydajność i jakość prowadzonych prac. KWW będą wprowadzane stopniowo w latach 2009 i 2010.

POWODY WPROWADZENIA KLUCZOWYCH WSKAŹNIKÓW WYKONANIA

- informowanie kierownictwa o tym, jak Trybunał jako instytucja realizuje swoje zamierzenia;
- wspieranie procesu podejmowania decyzji poprzez skupianie uwagi instytucji na kwestiach wydajności i stymulowanie procesu poprawy;
- dostarczanie zainteresowanym stronom informacji na temat wyników uzyskiwanych przez Trybunał w poszczególnych obszarach.

KWW koncentrują się na osiąganiu przez Trybunał celów strategicznych poprzez analizę jakości, produktów i oddziaływania kontroli oraz należyte zarządzanie przez Trybunał zasobami, którymi dysponuje. Celem KWW jest opisywanie „korporacyjnych” wyników Trybunału; wskaźniki te będą stanowić integralną część jego systemu zarządzania.

Ilość i jakość prac kontrolnych można również poprawić, biorąc pod uwagę wpływ sprawozdań i opinii Trybunału na zarządzanie finansami. Cztery kluczowe wskaźniki wykonania (1–4) służą do pomiaru oddziaływania prac Trybunału. Będą one rozwijane z myślą o włączeniu ich do rocznego programu prac Trybunału na rok 2010.

W ramach testu Trybunał, posługując się KWW 5 i 6, zmierzył wyniki uzyskane za rok 2008.

KWW 6 – Porównanie rzeczywistej i planowanej liczby przyjętych sprawozdań

W 2008 r. Trybunał przyjął 79% planowanej liczby sprawozdań. Sprawozdanie roczne i większość specjalnych sprawozdań rocznych przyjęto zgodnie z planem. Jeżeli chodzi o sprawozdania specjalne, to przyjęto 12 z planowanej liczby 20 sprawozdań. Pozostałych osiem znajdowało się na dzień 31 grudnia 2008 r. na etapie sprawozdawczości.

KWW 6 – Liczba sprawozdań przyjętych w terminie

W 2008 r. Trybunał przyjął 73% sprawozdań w terminie. W terminie przyjęto sprawozdanie roczne i wszystkie specjalne sprawozdania roczne. Konieczne są jednak dalsze starania, aby poprawić terminowość przyjmowania sprawozdań specjalnych. Trybunał nie ustalił formalnego docelowego poziomu dla tego wskaźnika na rok 2008.

KWW 7 służący do pomiaru liczby kluczowych ustaleń wstępnych wydanych w terminie będzie źródłem użytecznych informacji na temat uzyskiwanych wyników i będzie rozwijany w 2009 r. Jeden z KWW (8) będzie dotyczył kwestii związanych z realizowanym przez Trybunał zarządzaniem finansami. Dwa KWW (9 i 10) pomogą poprawić zadowolenie z pracy i optymalizację korzystania ze szkolenia zawodowego jako instrumentu bieżącej aktualizacji wiedzy pracowników na temat najnowszej metodyki i najnowszych technik kontroli.

PRZYJĘTE PRZEZ TRYBUNAŁ KLUCZOWE WSKAŹNIKI WYKONANIA

KWW 1	Ocena jakości i oddziaływania kontroli Trybunału przez głównych użytkowników jego sprawozdań
KWW 2	Ocena jakości i oddziaływania kontroli Trybunału przez jednostkę kontrolowaną
KWW 3	Przyznanie przez zespół zewnętrznych ekspertów punktowej oceny treści i sposobu prezentacji sprawozdań Trybunału
KWW 4	Odsetek zaleceń pokontrolnych: a) zaakceptowanych przez jednostkę kontrolowaną b) wprowadzonych przez jednostkę kontrolowaną w ciągu x lat.
KWW 5	Porównanie rzeczywistej i planowanej liczby przyjętych sprawozdań
KWW 6	Liczba sprawozdań przyjętych w terminie
KWW 7	Odsetek zawiadomień o wstępnych ustaleniach kontroli wydanych w terminie
KWW 8	Zewnętrzna ocena zarządzania finansami przez Trybunał: a) opinia niezależnego biegłego rewidenta b) decyzja organu udzielającego absolutorium
KWW 9	Stopień zadowolenia pracowników Trybunału
KWW 10	Średnia liczba dni szkoleń na osobę

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

WSPÓŁPRACA Z KRAJOWYMI ORGANAMI KONTROLI UE

Traktat WE stanowi, że ETO prowadzi swoje kontrole w powiązaniu z najwyższymi organami kontroli państw członkowskich, a traktat amsterdamski dodaje, że „Trybunał Obrachunkowy oraz krajowe organy kontroli współpracują na zasadzie wzajemnego zaufania, zachowując swoją niezależność”. Kwestia ta została następnie podjęta przy okazji traktatu nicejskiego. W deklaracji 18 jego aktu końcowego otwarcie zachęca się ETO do utworzenia z NOK państw członkowskich Komitetu Kontaktowego, na forum którego prezesi NOK oraz prezes Trybunału spotykałby się co roku, aby przedyskutować kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania. Bieżące kontakty utrzymywane są poprzez łączników wyznaczonych przez każdą z instytucji. Utworzono grupy robocze zajmujące się opracowywaniem wspólnych stanowisk i praktyk.

W grudniu 2008 r. ETO zorganizował roczne spotkanie Komitetu Kontaktowego prezesów NOK Unii Europejskiej. Głównym zagadnieniem omawianym na tym spotkaniu była reforma budżetu UE i zrewidowana strategia lizbońska na lata 2008–2011.

Działalność Komitetu Kontaktowego ma na celu umacnianie współpracy między jego członkami w celu poprawy kontroli zewnętrznej i rozliczalności w kwestiach unijnych. W miarę upływu lat, wraz z rozwojem integracji europejskiej, ewoluowała także rola Komitetu Kontaktowego.

Oprócz ułatwiania wymiany informacji między NOK i ETO, Komitet umożliwił osiągnięcie znacznego postępu w zakresie skuteczności współpracy między różnymi instytucjami.

Na posiedzeniu w roku 2007, które odbyło się w Helsinkach, członkowie Komitetu Kontaktowego uznali potrzebę podejmowania zarysowujących się lub nowych kwestii w odpowiednim czasie i uzgodnili, że w porządku posiedzeń będzie się znajdował stały punkt poświęcony takim zagadnieniom. I tak też na posiedzeniu Komitetu Kontaktowego w 2008 r. przeprowadzono dyskusję na temat kryzysu gospodarczego i finansowego oraz uzgodniono zorganizowanie warsztatów poświęconych roli NOK UE w kontekście kryzysu. Następnie ustanowiono sieć mającą promować współpracę przy kontrolach dotyczących realizacji strategii lizbońskiej i działań UE związanych z zarządzaniem w sytuacji kryzysu.

Trybunał uczestniczył w spotkaniach sieci NOK krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących (Turcja, Chorwacja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Albania, Bośnia i Hercegowina oraz Czarnogóra). Spotkania te odbyły się w tym samym czasie co spotkania łączników – w maju i październiku. Delegacja Trybunału wzięła też udział w zorganizowanych przez sieć warsztatach poświęconych kontroli/ocenie systemów publicznej wewnętrznej kontroli finansowej (*Public Internal Financial Control – PIFC*), w dniach 8–9 lipca w Ankarze, w Turcji.

W ciągu 2008 r. Trybunał aktywnie uczestniczył w pracach różnych grup roboczych ustanowionych przez Komitet Kontaktowy. Grupie roboczej ds. wspólnych standardów kontroli, która ma na celu opracowanie wspólnych standardów kontroli oraz porównywalnych kryteriów kontroli, opartych na międzynarodowo uznanych standardach kontroli, dostosowanych do specyfiki UE, przewodniczy Trybunał; w 2008 r. odbyły się cztery posiedzenia tej grupy. Od grudnia 2008 r. Trybunał przewodniczy grupie roboczej ds. VAT (przewodnictwo rotacyjne), a sieć współpracy ekspertów ds. rolnictwa utworzono ponownie pod przewodnictwem członka Trybunału.

INNE DZIAŁANIA W RAMACH WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Trybunał jako członek europejskich i międzynarodowych organizacji zrzeszających publiczne organy kontroli, takich jak EUROSAI i INTOSAI, kontynuuje swoje aktywne zaangażowanie i wnosi wkład w poprawę międzynarodowych standardów kontroli i praktyk kontrolnych.

Delegacja Trybunału wzięła udział w VII Kongresie EUROSAI, który został zorganizowany w dniach 2–5 czerwca w Krakowie. Najważniejsze omawiane tematy to: budowa systemu zarządzania jakością kontroli w najwyższym organie kontroli, kontrola programów społecznych w edukacji oraz kontrola programów społecznych dla aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Prezes Trybunału wygłosił referat na temat roli przywództwa w budowaniu systemu zarządzania jakością kontroli.

Trybunał jest reprezentowany na forum grup roboczych EUROSAI ds. środowiska oraz ds. informatyki. Uczestniczy on także w pracach Komitetu Szkoleniowego EUROSAI. Trybunał uczestniczy także w pracach grupy roboczej odpowiedzialnej za opracowanie przewodnika dobrych praktyk w zakresie jakości kontroli, powołanej przez VII Kongres EUROSAI. Trybunał bierze również udział w pracach podgrupy EUROSAI zajmującej się kontrolą wykorzystania środków przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka.

Kongres EUROSAl wybrał Europejski Trybunał Obrachunkowy i najwyższy organ kontroli Słowacji na audytorów EUROSAl na lata 2009–2011.

Od momentu przyjęcia w 2004 r. pełnego członkostwa w INTOSAl Trybunał aktywnie uczestniczy w Podkomitecie ds. Kontroli Finansowej, Podkomitecie ds. Kontroli Zgodności i Podkomitecie ds. Kontroli Wykonania Zadań. Trybunał odgrywał aktywną rolę, wnosząc wkład w prace Podkomitetu ds. Promowania Dobrych Praktyk i Zapewniania Jakości w postaci dobrowolnych ocen partnerskich.

Od 2008 r. Trybunał przewodniczy grupie roboczej ds. rozliczalności i kontroli pomocy udzielanej w przypadku katastrof lub klęsk żywiołowych (która została utworzona w miejsce grupy INTOSAl ds. tsunami). Trybunał był gospodarzem pierwszego posiedzenia tej grupy roboczej, które miało miejsce w dniach 30 czerwca – 2 lipca 2008 r. Podczas tego posiedzenia omówiono i przyjęto projekt programu prac na lata 2008–2010. Głównym celem prac grupy jest opracowanie wytycznych w kwestii rozliczalności i kontroli w tym obszarze, obejmujących wszystkie zaangażowane podmioty za pośrednictwem odpowiednich organów standaryzacyjnych. Oprócz swojej roli koordynującej Trybunał podjął się realizacji szeregu zadań, a dwóch spośród nich we współpracy z najwyższym organem kontroli Norwegii. Przewodnictwo tej grupy roboczej oznacza także, że Trybunał jest reprezentowany na posiedzeniach zarządu INTOSAl.

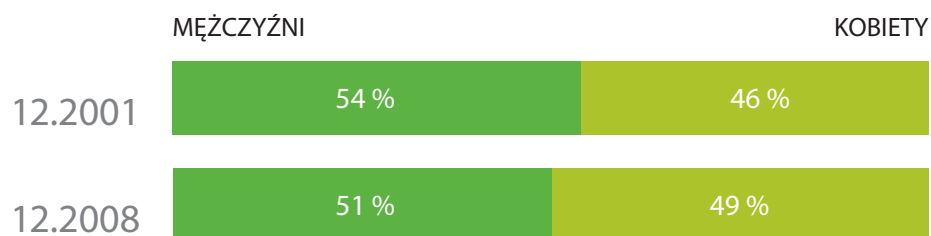
KADRY

Głównym atutem Trybunału są jego pracownicy. Na dzień 31 grudnia 2008 r. Trybunał liczył 857 aktywnie zatrudnionych osób (urzędnicy, pracownicy czasowi i kontraktowi, z wyłączeniem członków, oddelegowanych ekspertów narodowych i stażystów). Personel Trybunału składa się z 501 kontrolerów i pomocniczych pracowników w dziedzinie kontroli, 163 tłumaczy, 173 pomocniczych pracowników administracyjnych oraz 20 pracowników służb kierownictwa. Posiadają oni rozległe wykształcenie uniwersyteckie i bogate doświadczenie zawodowe, a jakość ich prac i zaangażowanie odzwierciedlają wyniki działalności instytucji.

Z myślą o swoich pracownikach Trybunał opracował kluczowy wskaźnik wykonania (KWW 9) służący do pomiaru stopnia ich zadowolenia z pracy w Trybunale. Przeprowadzono badanie stopnia zadowolenia pracowników, które ma jednocześnie stanowić wsparcie procesu podejmowania decyzji w tym obszarze.

ODSETEK KOBIET I MĘŻCZYŹN

Liczba zatrudnionych mężczyzn i kobiet była niemal taka sama.

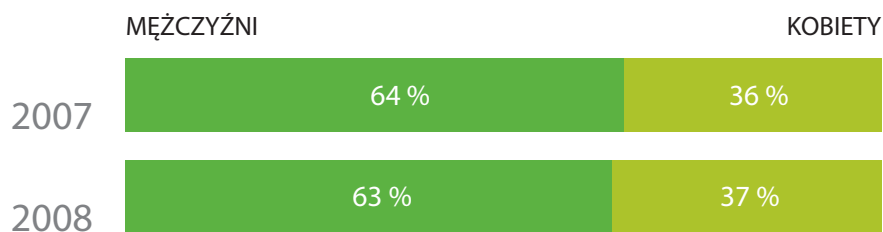

Poniższy wykres przedstawia odsetek kobiet i mężczyzn w podziale na zakres obowiązków, na dzień 31 grudnia 2008 r. Podobnie jak inne instytucje europejskie, Trybunał stosuje politykę równych szans w zarządzaniu kadrami i rekrutacji oraz uznaje potrzebę aktywniejszej postawy w promowaniu większej liczby kobiet na wyższe stanowiska kierownicze w Trybunale. Na 59 dyrektorów i kierowników wydziału/działu 14 (24%) to kobiety, co stanowi nieznaczny wzrost w stosunku do 2007 r. Większość z nich jest jednak zatrudniona w Dyrekcji Tłumaczeń i w wydziałach administracyjnych.

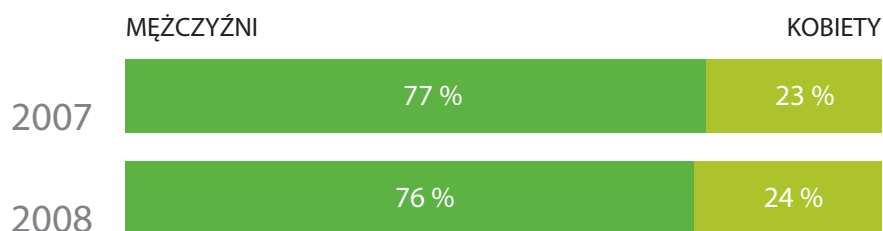
Asystenci – sekretarze (poziom AST)

Kontrolerzy – administratorzy (poziom AD)

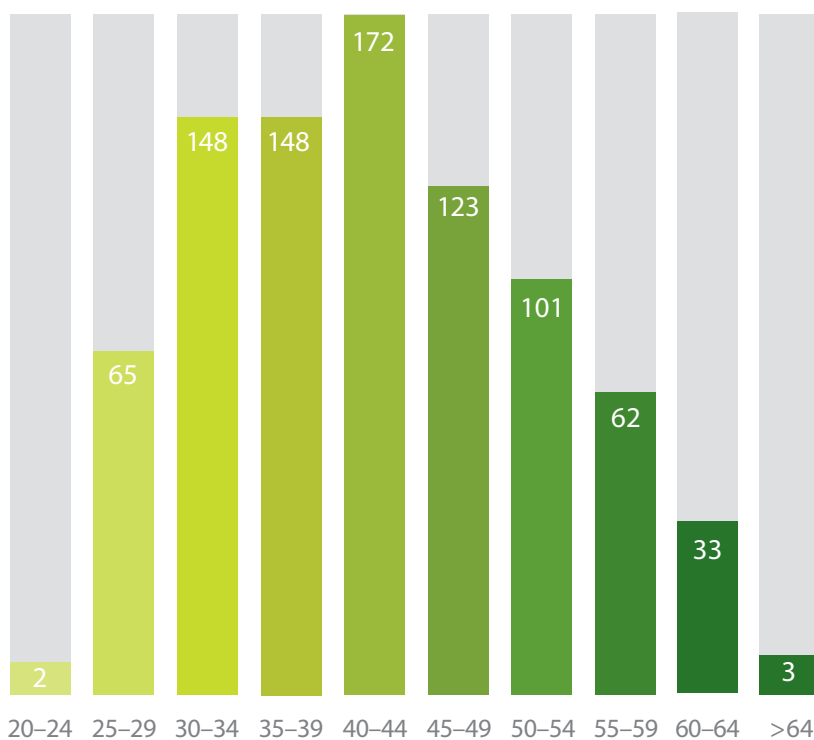
Dyrektorzy oraz kierownicy działów

STRUKTURA WIEKOWA

Poniższy wykres wskazuje, że Trybunał jest instytucją „młodą” (62% pracowników ma poniżej 44 lat). Na 98 pracowników Trybunału w wieku 55 lat lub więcej składa się 27 z 59 dyrektorów i kierowników wydziału/działu, co oznaczać będzie znaczne odnowienie kadry zarządzającej wysokiego szczebla w ciągu następnych 5 do 10 lat.

Struktura wiekowa

REKRUTACJA

Polityka rekrutacji Trybunału jest zgodna z ogólnymi zasadami i warunkami zatrudnienia instytucji UE, a na personel Trybunału składają się zarówno stali urzędnicy, jak i personel tymczasowy. Otwarte konkursy na stanowiska w Trybunale są organizowane przez Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). Trybunał zapewnia także dla absolwentów wyższych uczelni ograniczoną liczbę staży trwających od trzech do pięciu miesięcy.

W 2008 r. Trybunał zatrudnił 97 pracowników: 48 urzędników, 18 pracowników czasowych i 31 pracowników kontraktowych. Rekrutacja zależy od dostępności i liczebności list rezerwowych z konkursów EPSO. Z powodu niedoboru odpowiednich laureatów konkursów Trybunał nie mógł zatrudnić planowanej liczby nowych pracowników w wielu wydziałach, i z tego powodu łączna liczba wakatów (69) była wyższa pod koniec 2008 r. niż rok wcześniej. Trzeba jednak zauważyć, że na koniec roku znaczna liczba osób była w trakcie procesu rekrutacji i osoby te powinny rozpocząć pracę w Trybunale w pierwszym kwartale 2009 r. Trybunał stara się obecnie skrócić terminy w procesie rekrutacji.

TŁUMACZENIA

Tłumaczenia są ważnym zadaniem administracyjnym, które umożliwia Trybunałowi realizację założonych celów w zakresie komunikacji oraz spełnienie prawnego wymogu publikacji dokumentów w 22 językach. W 2008 r. ilość tłumaczeń wzrosła o 17%, głównie z racji przyjęcia większej liczby sprawozdań specjalnych. Znaczna większość tłumaczeń wykonywana jest wewnętrznie, a w okresach największego obciążenia pracą, przekraczającego możliwości działów tłumaczeniowych, wykonanie tłumaczeń zlecane jest Centrum Tłumaczeń (CTOU) lub biurom tłumaczeń.

Tłumacze biorą również udział w wizytach kontrolnych i udzielają kontrolerom wsparcia językowego przed wizytami, podczas wizyt i po ich zakończeniu, w tym na późniejszych etapach sporządzania sprawozdań z kontroli. Bieżące wsparcie udzielane przez tłumaczy pozwala na aktualizowanie treści strony internetowej i intranetowej Trybunału w języku angielskim i francuskim. Usługi tłumaczeniowe są też wykonywane na potrzeby grup roboczych INTOSAI oraz w odpowiedzi na konkretne zapotrzebowanie zgłaszane przez Trybunał.

Dyrekcja Tłumaczeń Trybunału aktywnie uczestniczy w pracach Międzyinstytucjonalnego Komitetu ds. Tłumaczeń (ICTI), jest członkiem komisji międzynarodowych oraz bierze udział w międzynarodowych konferencjach poświęconych rozwojowi narzędzi tłumaczeniowych i terminologicznych.

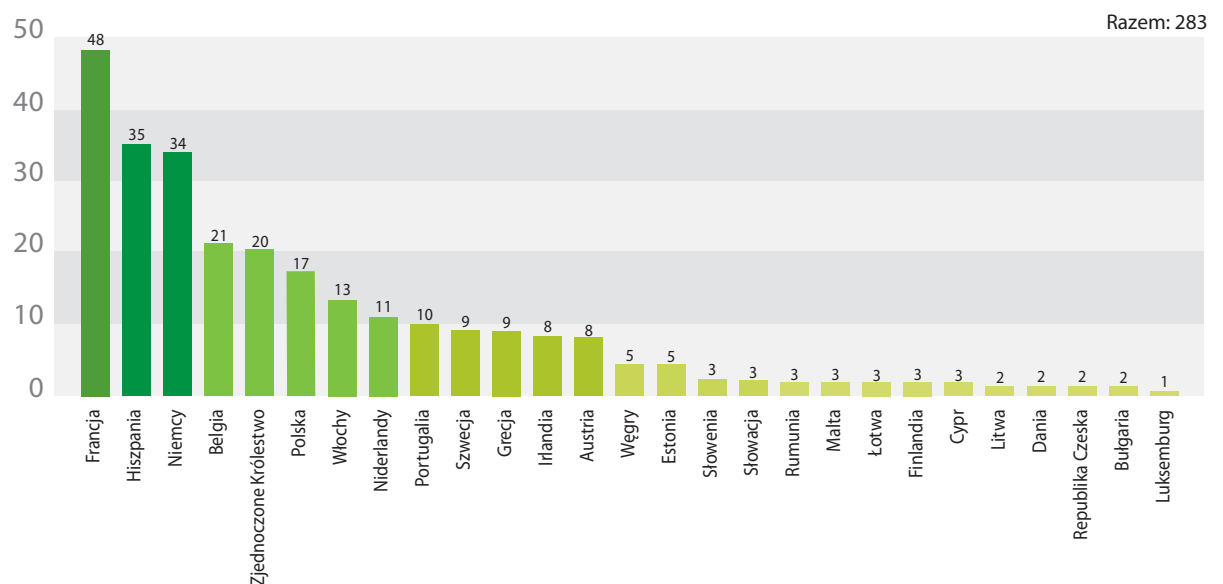
WIZYTY KONTROLNE

Prace kontrolne Trybunału obejmują wizyty kontrolerów w państwach członkowskich i innych krajach otrzymujących fundusze UE w celu uzyskania odpowiednich dowodów kontroli. Wizyty te odbywają się zwykle na szczeblu administracji centralnej i lokalnej zajmującej się przetwarzaniem środków UE, zarządzaniem nimi i wypłatą oraz na szczeblu beneficjentów końcowych, którzy te środki otrzymują. Zespoły kontrolne z zasady składają się z dwóch lub trzech kontrolerów, a czas trwania wizyty kontrolnej zwykle wynosi maksymalnie dwa tygodnie, w zależności od rodzaju kontroli i czasu potrzebnego na podróż. Na terytorium UE wizyty kontrolne często odbywają się we współpracy z najwyższymi organami kontroli danego państwa członkowskiego, które zapewniają potrzebne wsparcie logistyczne i praktyczne.

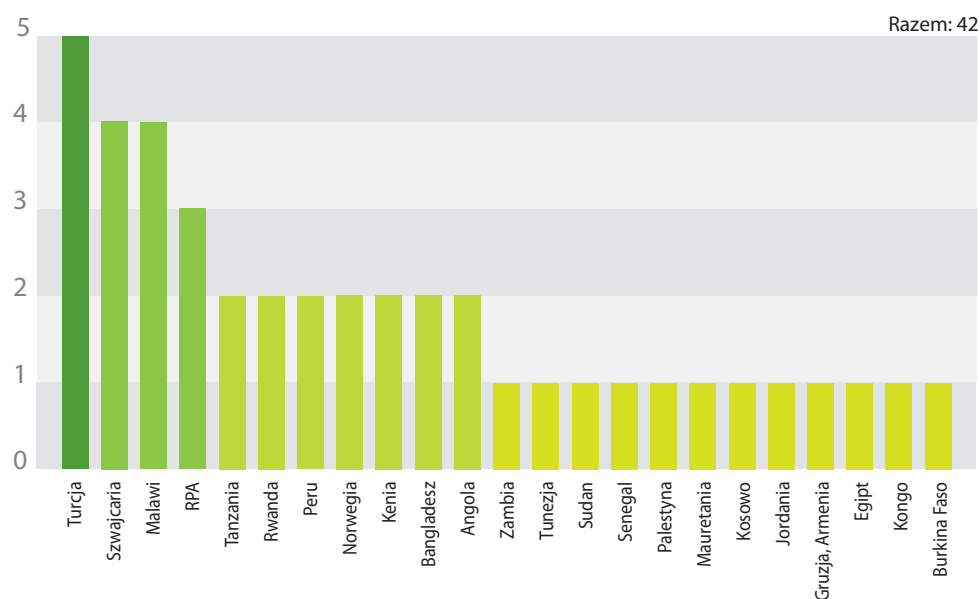
W 2008 r. koszty wizyt kontrolnych wyniosły 3,29 mln euro. Jest to podstawowa inwestycja mająca zapewnić wystarczający zasięg kontroli na wszystkich szczeblach zarządzania środkami UE i we wszystkich miejscach, w których zarządzanie to ma miejsce.

Poniższe wykresy przedstawiają podsumowanie liczby wizyt kontrolnych zrealizowanych w 2008 r. przez Trybunał w państwach członkowskich UE i poza Unią.

KONTROLE 2008 – PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

KONTROLE 2008 – KRAJE KANDYDUJĄCE ORAZ KRAJE NIEBĘDĄCE CZŁONKAMI

SZKOLENIA ZAWODOWE

Zawód kontrolera wymaga nieustannego dokształcania. Ponadto specyfika środowiska kontroli Trybunału wymaga od kontrolerów dobrej znajomości języków obcych.

W 2008 r. na pracownika Trybunału przypadało średnio 10 dni szkoleń zawodowych. W porównaniu z 2007 r. działania w zakresie szkoleń technicznych znacznie się poszerzyły. W 2008 r. Trybunał zwiększył wsparcie na rzecz udziału swoich pracowników w programach zdobywania lub utrzymywania kwalifikacji zawodowych w obszarze kontroli zewnętrznej, audytu wewnętrznego i komputerowego. Kursy językowe stanowiły w 2008 r. 48% wszystkich dni poświęconych na szkolenia – w 2007 r. odsetek ten wynosił 52%. Nie licząc kursów językowych, w 2008 r. kontrolerzy spędzili średnio siedem dni na szkoleniach zawodowych.

Na podstawie długoterminowego celu strategicznego „Nauka i rozwój” oraz planu działania dotyczącego szkoleń na lata 2008–2011, a także ścieżek szkoleń przyjętych w 2008 r. Dział Szkoleń ulepszył treść szkoleń i opracował nowe szkolenia zgodnie z priorytetami ustalonymi przez Trybunał. Ponadto z powodzeniem kontynuowano współpracę z innymi instytucjami i organami międzyinstytucjonalnymi, takimi jak Europejska Szkoła Administracji.

Ramka 6 przedstawia pracowników jednego wybranego działu lub wydziału w Trybunale, co daje ogólny przegląd prowadzonych prac, osób biorących w nich udział, ich wykształcenia i doświadczenia zawodowego.

RAMKA 6 – ZESPÓŁ DS. INTELIGENTNEJ ENERGII

W opublikowanym przez Trybunał w 2008 r. sprawozdaniu pt. „Inteligentna Energia 2003–2006” (sprawozdanie specjalne nr 7/2008) przeanalizowano funkcjonowanie systemu dotacji mających na celu promowanie korzystania z technologii efektywnych energetycznie. W sprawozdaniu tym przedstawiono obowiązujące procedury przyznawania funduszy na poszczególne projekty, system monitorowania i oceny, koszty administracyjne oraz efekty utworzenia agencji wykonawczej.

Zespół kontrolny ściśle współpracował z członkiem sprawozdawcą, którym był David Bostock. Kierownikiem wydziału odpowiedzialnym za nadzór nad kontrolą był Hendrik Fehr, a zespołem kontrolnym kierowała Peggy Vercauteren. Kontrolerzy zaangażowani w prace kontrolne to: Oliver Müller, Peter Zsapka, Zoltán Giday, Carl-Christian Buhr oraz Gerhard Ross, Thomas af Hällström i Peter Welch z gabinetu Davida Bostocka, którzy także mieli istotny udział w realizacji kontroli.

Podczas kontroli posłużono się ankietą, aby uzyskać informacje od szerokiej grupy uczestników. Zastosowano różnorodne techniki szacowania kosztów w celu dopełnienia i uszczegółowienia informacji udostępnionych przez Komisję.

Kontrola wykazała, że programem administrowano, zachowując podejście i standardy zazwyczaj wykorzystywane przez Komisję. W sprawozdaniu zauważono jednak brak ukierunkowania wydatków oraz stwierdzono, że monitorowanie i ocena nie pozwalały na sformułowanie opinii na temat ogólnej jakości programu. W wyniku kontroli wykryto, że koszty administracyjne w okresie objętym programem (dla Komisji, agencji i uczestników) były stosunkowo wysokie – i odpowiadały kwocie wypłaconej uczestnikom w tym samym okresie. Wprowadzenie agencji wykonawczej przełożyło się na poprawę oceny programu przez uczestników.

Od lewej: **Hendrik Fehr**, dyrektor (25 lat w Trybunale), **David Bostock**, członek Trybunału (7 lat w Trybunale), **Zoltán GIDAY**, kontroler (3 lata w Trybunale), **Peggy Vercauteren**, kontroler (5 lat w Trybunale), **Oliver Müller**, kontroler (6 lat w Trybunale), **Peter Welch**, szef gabinetu (13 lat w Trybunale), **Gerhard Ross**, kierownik wydziału (11 lat w Trybunale), **Thomas af Hällström**, kontroler (8 lat w Trybunale)

INFORMACJE FINANSOWE

BUDŻET

Budżet Trybunału na 2009 r. stanowi około 0,16% ogólnego budżetu UE lub około 2,4% budżetu na wydatki administracyjne i instytucje UE. Wzrósł on w stosunku do roku 2008 o 41%, głównie w związku ze środkami na budynki Trybunału, które zaspokoją zapotrzebowanie na lokum dla nowo zatrudnionych pracowników w tzw. „budynku K3”, który zostanie ukończony do 2013 r. w ramach drugiej rozbudowy siedziby Trybunału. W lutym 2008 r. rozpoczęto rozmowy z władzą budżetową na temat sposobu finansowania budowy. W konsekwencji projekt budowy, którego koszty oszacowano na 79 mln euro, zostanie sfinansowany ze środków przewidzianych w czterech następujących po sobie budżetach rocznych. Władza budżetowa przyznała na ten cel w październiku 2008 r. środki w wysokości 55 mln euro w ramach budżetu na 2009 r. Poniższa tabela ilustruje podział środków między różne pozycje budżetowe. Środki na personel stanowią około 52% wszystkich środków w 2009 r.

BUDŻET	2007	2008	2009
	(w tys. euro)		
Członkowie instytucji	11 270	12 061	11 718
Urzędnicy i pracownicy tymczasowi	82 583	88 712	92 086
Inny personel i usługi zewnętrzne	4 014	4 248	4 497
Podróże służbowe	3 000	3 212	3 290
Inne wydatki związane z personelem Trybunału Obrachunkowego	2 056	2 286	2 684
Razem: Tytuł 1	102 923	110 519	114 275
Nieruchomości	8 126	12 110	62 891
Informatyka i telekomunikacja	5 518	5 879	6 269
Majątek ruchomy i koszty z nim związane	1 396	1 147	981
Bieżące wydatki administracyjne	435	425	439
Spotkania, konferencje	872	876	868
Informacja i publikacje	1 810	1 813	1 921
Razem: Tytuł 2	18 157	22 250	73 369
Ogółem: Trybunał Obrachunkowy	121 080	132 769	187 644

WYDZIAŁ AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Zadaniem wydziału audytu wewnętrznego w Trybunale jest pomoc w osiągnięciu celów Trybunału poprzez systematyczną i metodyczną ocenę zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej i procedur zarządczych. Wydział audytu wewnętrznego przygotowuje również propozycje mające na uwadze poprawę wydajności Trybunału. Wymaga to ciągłej oceny systemów kontroli wewnętrznej w Trybunale, tak aby móc ocenić ich skuteczność. Ogólnie rzecz biorąc, należy ocenić wyniki poszczególnych służb w zakresie realizacji polityk, programów i działań, tak aby przyczyniać się do ciągłej poprawy wyników.

W 2008 r. wydział audytu wewnętrznego Trybunału skoncentrował swoje prace na kontroli finansowej (weryfikacji dokumentów księgowych), przeglądzie weryfikacji *ex ante*, procesie rekrutacji, świadczeniach i dodatkach przyznawanych po zakończeniu rekrutacji, utrzymaniu budynków, opłatach za usługi komunalne, realizacji strategii IT oraz przeglądzie systemu kontroli IT. Większość zaleceń pokontrolnych sformułowanych przez audytora wewnętrznego w 2008 r. zostało zaakceptowanych przez jednostki kontrolowane i włączonych do planów działań naprawczych.

Komitet Kontroli Trybunału monitoruje działalność audytora wewnętrznego i zapewnia jego niezależność. Komitet ten także omawia i odnotowuje program prac audytora wewnętrznego oraz informuje go i (w razie konieczności) zwraca się do niego o przeprowadzenie konkretnych kontroli. W 2008 r. Komitet Kontroli zebrał się sześciokrotnie, a na jego posiedzeniach szczególną uwagę poświęcono działaniom podejmowanym w związku z zaleceniami audytora wewnętrznego. Omówiono też sprawozdanie roczne audytora wewnętrznego za rok 2007, sprawozdanie roczne samego Komitetu Kontroli za rok 2007 oraz sprawozdanie Trybunału dla organu udzielającego absolutorium dotyczące audytu wewnętrznego w odniesieniu do 2007 r.

Komitet Kontroli zorganizował dwa spotkania z niezależnym biegłym rewidentem badającym sprawozdanie finansowe Trybunału w celu omówienia postępów w realizacji badania za rok budżetowy 2007.

AUDYT ZEWNĘTRZNY TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

W swojej opinii za 2007 r. (Dz.U. C 318 z 12.12.2008) niezależny biegły rewident sformułował następujące wnioski:

W odniesieniu do sprawozdania finansowego:

„Wyrażamy opinię, że sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny obraz sytuacji finansowej Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na dzień 31 grudnia 2007 r., a także jego wyniku ekonomicznego i przepływów pieniężnych za rok budżetowy zamknięty tego dnia, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r., rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania wspomnianego rozporządzenia Rady oraz zasadami rachunkowości Europejskiego Trybunału Obrachunkowego”.

W odniesieniu do wykorzystania zasobów i procedur kontroli:

„Nie zwróciło naszej uwagi nic, co dawałoby nam podstawy, by sądzić, że we wszystkich istotnych aspektach i na podstawie opisanych powyżej kryteriów: a) zasoby przyznane Trybunałowi nie zostały użyte zgodnie z ich przeznaczeniem; b) stosowane procedury kontroli nie dają niezbędnych gwarancji zapewniających zgodność operacji finansowych z obowiązującymi zasadami i przepisami”.

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Roczne sprawozdanie z działalności za rok 2008

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich

2009 — 53 str. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9207-214-8

Jak otrzymać publikacje UE

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (internetowa księgarnia UE) – <http://bookshop.europa.eu>
- w księgarniach (podając tytuł, wydawcę lub numer ISBN)
- bezpośrednio u naszych przedstawicieli handlowych
Dane kontaktowe przedstawicieli handlowych można uzyskać na stronie <http://bookshop.europa.eu> lub wysyłając faks na numer +352 2929-42758.

Publikacje bezpłatne:

- w EU Bookshop (internetowa księgarnia UE) – <http://bookshop.europa.eu>
- w przedstawicielstwach lub delegaturach Komisji Europejskiej
Dane kontaktowe przedstawicielstw i delegatur można uzyskać na stronie <http://ec.europa.eu> lub wysyłając faks na numer +352 2929-42758.

www.eca.europa.eu

Europejski Trybunał Obrachunkowy
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG
www.eca.europa.eu